Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 99 (5773) | 29 красавіка 1937 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

Многамільённай арміі ўдарнікаў і ўдарніц прамысловасці і транспарта, стаханаўцам, знатным людзям нашай краіны, большэвіцкае прывітанне!

(З першамайскіх лозунгаў ЦК ВКП(б))

ЗА СУСВЕТНЫЯ НОРМЫ ПРАДУКЦЫЙНАСЦІ ПРАЦЫ

Выдатны будні краіны соцыялізма! У кожным кроку юнай, але гіганцкай, моцнай краіны чуецца песня радасці, сілы, маладосці, задору. Ля станка, у чырвонаармейскай казарме, на полі, ва ўстанове — усюды куецца новае жыццё.

Соцыялізм ужо не мара. Соцыялізм — гэта жыццё. Ён у тысячах і мільёнах фактаў штодзённага жыцця. Стаханаўскія перамогі, адкрыцці ў нетрах зямлі, заваяванні ў паветры, перамога на моры, у школе, новыя фабрыкі, машыны, новая праца — гэта соцыялізм, яго вытворчыя сілы.

Праца. У капіталістычных краінах гэта — адзнака жабрацтва, незабяспечанасці. У СССР гэта — жыццёвая патрэбнасць, адзнака належнасці да класа, трымаючага ў сваіх руках уладу. Там праца — адзнака падзення, справа зазорная. У СССР праца — справа славы, гонару, доблесці і геройства. Носьбіт працы, рабочы, пры капіталізме — самы прыгнечаны і самы бяспраўны член грамадства. У СССР рабочы — правадыр народу, кіраўнік і будаўнік грамадства.

Няма такой другой краіны ў свеце, дзе за чэсную працу, працу выдатную, давалася-б вышэйшая ўзнагарода. Гэта робіцца толькі ў СССР, краіне, якую стварылі вялікія **Ленін** і **Сталін**.

8 год сёння спаўняецца з таго часу, як рабочыя і сяляне СССР спаборнічаюць у барацьбе за ўдасканаленне працы.

Кожны з барацьбітоў соцыялізма хоча дагнаць другога, перамагчы. І перамога гэта патрэбна не для таго, каб падмяць і знішчыць пераможанага, але каб абодвум падняцца, зрабіць СССР краінай багацця, радасці і шчасця для ўсіх працаўнікоў. У гэтым — сутнасць соцыялістычнага спаборніцтва.

Спаборніцтва — ударніцтва — ударныя брыгады: цэхі, заводы — стаханаўскі рух. Такавы галоўныя этапы развіцця соцыялістычнага спаборніцтва. Самае надзвычайнае ў ім, што на змену адзіночкам-героям працы вырасла цэлае пакаленне сталінскіх пітомцаў—стаханаўцаў.

Стаханаў, Сметанін, Пронін, Вінаградавы, Крыванос, Дземчэнка, гэта—сапраўдныя народныя героі. Сіла соцыялізма ў тым, што яны не асталіся адзіночкамі, іх прыкладу паследвалі дзесяткі тысяч рабочых і калгаснікаў.

Кожны дзень краіны прыносіць новы рапарт аб поспехах соцыялізма, а разам з імі прыходзяць весткі аб новых людзях, аб росце кадраў выдатных будаўнікоў соцыялізма. Адстаўшыя даганяюць лепшых, перамагае соцыялістычная праца. У рэзультаце гэтага пераможнага руху соцыялістычная індустрыя выканала другі пяцігадовы план на 9 месяцаў раней устаноўленага тэрміну. Чыгуначнікі выканалі пяцігадовы план перавозак у чатыры гады, г. зн. раней тэрміну роўна на год.

Гэта перамога для нас асабліва радасна. Яна — паказальнік велічнасці сіл соцыялізма. Як ні стараліся подлыя бандыты з ватхлага трацкісцкага і бухарынскага падполля сарваць выкананне плана другой пяцігодкі, ім гэта не ўдалося. Тым не менш гнусная банда моцна нашкодзіла нам.

Агідныя падонкі грамадства тармазілі развіццё, каб у момант вайны, якую яны рыхтуюць, паслабіць абаронную магутнасць СССР. Гэтага мы не можам забываць. Як-бы ні была веліка перамога, супакойвацца, пачываць на лаўрах нам нельга. «Пакуль ёсць час,—гаворыць тав. Молатаў, — мы павінны выкарыстаць кожны момант для таго, каб падцягнуцца на слабых участках, каб дасягнуць прадукцыйнасці працы і тэхнічных норм найбольш развітых капіталістычных краін».

Працоўныя БССР прымуць гэту праграму як лозунг, як норму паводзін.

Ні мінуты супакаення! Працоўныя БССР шчыра рады поспехам, атрыманым прамысловасцю і транспартам Саюза ССР. Прыемна сазнаваць, што ў гэтых поспехах ёсць доля працы народаў БССР. Аднак, нельга пры гэтым не адзначыць, што прамысловасць БССР плана другой пяцігодкі не выканала. Не можам мы забываць зяючых ран, нанесеных гаспадарцы БССР шкоднікамі. Благадушша і бестурботнасць кіраўнікоў наркаматаў сказаліся і ў тым, што план першага квартала дваццатага года Вялікай Пролетарскай рэволюцыі прамысловасць БССР не выканала.

Неарганізавана БССР сустрэла і веснавую сяўбу. Толькі зараз, дзякуючы намаганням стаханаўцаў соцыялістычных палёў, становішча пачынае выпраўляцца. Многа яшчэ, аднак, намаганняў і арганізаванасці патрэбна, каб скончыць пасеўную кампанію паспяхова.

Большэвікі не ўтойваюць прарэх і прарываў. Сіла наша ў тым, што недахопы мы не трымаем у сакрэце ад мас, а смела гаворым аб іх працоўным, каб знайсці шляхі ліквідацыі гэтых недахопаў і прарываў.

У рэзультаце атрыманых перамог на працягу 19 год і росту беларускіх кадраў саюзны ўрад перадаў рэспубліцы рад прадпрыемстваў. Для кіравання імі створаны наркаматы. Здавалася-б, гэта павінна было прывесці да значнага паляпшэння работы. Між тым, прамысловыя наркаматы БССР усё яшчэ не прайшлі стадыю арганізацыі. Яны не сталі яшчэ вытворча-тэхнічнымі штабамі прамысловасці. Нядаўна ў «Звяздзе» паведамлялася, што наркаматы не толькі не кіруюць стаханаўскім рухам, але нават не маюць вестак аб колькасці стаханаўцаў. Совет Народных Камісараў БССР, адказваючы за работу наркаматаў, павінен уважліва прыглядзецца да работы прамысловых наркаматаў. Да гэтага абавязваюць не толькі вынікі работы прамысловасці БССР у першым квартале, але і шматлікія сігналы стаханаўцаў, якія справядліва скардзяцца на няўвагу да іх.

Снежаньскі Пленум ЦК ВКП(б) 1935 года ўказаў, што кіраваць стаханаўскім рухам павінны гаспадарнікі, партыйныя-ж арганізацыі павінны дапамагаць гаспадарнікам. Гэта ўказанне забыта. Стаханаўскі рух у радзе галін прамысловасці БССР прадастаўлен самацёку, аб стаханаўцах не клапоцяцца.

Тав. Церахаў — токар завода імя Кірава ў Менску — скардзіцца, што ніяк не можа выйсці за прадзелы 150 проц. вытворчага задання, бо кіраўніцтва завода часта мяняе яму дэталі, не дае яму для апрацоўкі такіх дэталей, да якіх прыстасаван яго станок.

Тав. Міхайлава — работніца фабрыкі імя Кагановіча ў Віцебску — скардзіцца на тое, што яе машына дрэнна працуе, з прычыны чаго яна з трох старонак перайшла на дзве, выконваючы і пры гэтым заданне на 90—94 проц. Яна страціла пачэснае імя стаханаўца, а адміністрацыя нават не запытала ў яе, чаму гэта адбылося.

У Гомелі на заводзе імя Лапіцкага сістэматычна памяншаецца, пачынаючы з 1 студзеня 1937 года, колькасць стаханаўцаў, але ні наркамат, ні дырэкцыя, ні гарком партыі нават не задумваюцца над гэтым. Хіба гэта не паказальнік самацёку і бестурботнасці ў рабоце?

Ці не думаюць кіраўнікі наркаматаў, што стаханаўскі рух будзе развівацца сам сабою, што аб стаханаўцах можна не клапаціцца?

Таварыш Сталін на Пленуме ЦК ВКП(б) рашуча раскрытыкаваў такую практыку. З гэтай крытыкі кіраўнікі наркаматаў, дырэктары трэстаў і прадпрыемстваў БССР не зрабілі яшчэ належных урокаў. Соўнарком БССР павінен дапамагчы гэтым людзям хутчэй зразумець указанні таварыша Сталіна аб стаханаўскім руху.

Стаханаўскі рух — вышэйшая форма соцыялістычнага спаборніцтва. Гэту форму трэба ўсямерна развіваць. Навучыць рабочых стаханаўскім метадам работы, садзейнічаючы пераходу ўдарнікаў у стаханаўцы—важнейшая задача гаспадарчага кіраўніцтва. Уважліва трэба прыглядзецца да прычын зніжэння колькасці стаханаўцаў на радзе прадпрыемстваў. Тысячу раз трэба праверыць усе вагары гаспадарчага кіраўніцтва, у тым ліку і сістэму заработнай платы, каб адхіліць усе перашкоды, якія стаяць на шляху стаханаўскага руху.

Адказная задача стаіць і перад інжынерна-тэхнічным персаналам. Некаторыя інжынерна-тэхнічныя работнікі, гэта трэба прама сказаць, страцілі густ да стаханаўскага руху. Трэба ўважліва вывучыць прычыны гэтага з'явішча. Інжынер не можа быць нейтральным да стаханаўскага руху.

Рабочыя БССР, перадавыя калгаснікі неаднаразова паказвалі прыклад гераічнай барацьбы за соцыялізм. Няма сумнення, што і зараз яны ўстануць на чале барацьбы за ліквідацыю прарыву першага квартала, у барацьбе за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва.

Час, які ёсць у нас для мірнай працы, трэба выкарыстаць для ўмацавання магутнасці рэспублікі. Ні мінуты спакою і прыпынку. Рухацца, непрастанна рухацца наперад.

Авалодаць сусветнымі нормамі прадукцыйнасці працы, стварыць прадукцыйнасць працы больш высокую ў параўнанні з капіталізмам — у гэтым і толькі ў гэтым гарантыя перамогі соцыялізма ў спаборніцтве з сусветным капіталізмам.

ЗАГАД ПА ГАРНІЗОНУ гор. МЕНСКА АБ ПРАВЯДЗЕННІ ПЕРШАМАЙСКАГА ПАРАДА

28 красавіка 1937 г. **№ 28** **г. Менск**

1. Загадам камандуючага войскамі Беларускай ваеннай акругі камандарма I ранга тав. Убарэвіча ў дзень міжнароднага пролетарскага свята Першае мая ў 11-00 у горадзе назначан парад войск Менскага гарнізона, дзе маладыя чырвонаармейцы прыводзяцца да прысягі на вернасць радзіме.

2. Пастраенне войск закончыць у 10 гадзін 30 мінут.

3. Форма адзення — караульная летняя (без процівагазаў і скатак пры ранцах), сядлоўка—вучэбная.

4. На парад вывесці часці Менскага гарнізона па асобаму спісу і ўзброеныя атрады рабочых.

5. Парад прымае камандуючы войскамі Беларускай ваеннай акругі камандарм I ранга тав. Убарэвіч.

6. Камандаванне парадам ускладзена на мяне.

7. Нагляд за парадкам у часе парада і дэманстрацыі ўскладаю на каменданта горада Менска капітана Кузміна.

8. Падтрымліванне парадку на месцы парада і па вуліцах горада забяспечвае Рабоча-сялянская міліцыя горада Менска.

Начальнік гарнізона горада Менска камдзіў СЕРДЗІЧ.

АБ РАБОЦЕ ВУГАЛЬНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ ДАНБАСА

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) лічаць работу вугальнай прамысловасці Данбаса ў першым квартале і ў красавіку 1937 г. нездавальняючай. Здабыча вугалю не толькі адстае ад плана, але нярэдка адстае ад узроўню здабычы за тыя-ж месяцы 1936 года.

Вядомыя рашэнні СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 1933 г. аб рабоце вугальнай прамысловасці Данбаса, ажыццяўленне якіх забяспечыла хуткі рост здабычы ў 1933—1935 гадах, не былі праведзены да канца і, больш таго, у далейшы час у значнай ступені былі скажоны на практыцы.

Наперакор прамому рашэнню СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб тым, што заработкі занятых пад зямлёй рабочых і інжынерна-тэхнічнага персанала павінны быць вышэй заработкаў працуючых на паверхні, на практыцы ў многіх выпадках склалася адваротнае становішча.

Наперакор рашэнню СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб тым, што лепшыя інжынерна-тэхнічныя работнікі, персанальна адабраныя, павінны знаходзіцца на рабоце ў шахтах, для чаго яны павінны быць пастаўлены ў лепшыя бытавыя ўмовы і лепш аплочвацца, чым адпаведныя работнікі трэстаў,—работнікі шахт пазбаўлены на практыцы гэтых неабходных пераваг і значная іх частка зноў запаўняе канцылярыі трэстаў і ўстаноў.

Наперакор рашэнню СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб ліквідацыі шматлікасці і рознастайнасці норм выпрацоўкі і расцэнак на аднолькавых работах, — на справе пры пераглядзе норм выпрацоўкі ў 1936 г. зноў дапушчана мноства норм і расцэнак, якое парадждае неразбярыху ў заработнай плаце рабочых.

Падрыхтоўчыя работы, якія з'яўляюцца важнейшай умовай для ўстойлівага росту здабычы, на працягу апошніх двух год аказаліся закінутым участкам работы вугальнай прамысловасці Данбаса. Недапушчальная бясклопатнасць і адсутнасць кантролю з боку Галоўвугалю і Данбасвугалю ў справе ажыццяўлення падрыхтоўчых работ былі скарыстаны шкоднікамі для расстройства работы перадавікоў-стаханаўцаў, для зрыву і дэзарганізацыі работы вугальнага Данбаса. Як падрыхтоўчыя работы, так і новае шахтнае будаўніцтва вядуцца надзвычай марудлівымі тэмпамі, з прычыны чаго планы падрыхтоўчых работ, так і новага шахтнага будаўніцтва не выкананы.

План падрыхтоўчых работ сістэматычна пераўмяншаўся Галоўвугалем і Данбасвугалем, зыходзіўшымі з шкоднай бюракратычнай «тэорыі канцэнтрацыі» горных работ, якая ў сваёй аснове азначае звужэнне фронта работы і тым самым прыводзіць на практыцы да замаруджання і нават спынення росту лініі забою, да адсутнасці рэзервавых лаў, да поўнай няўстойлівасці і падзення здабычы.

Гаспадарчыя, партыйныя і профсаюзныя арганізацыі Данбаса, на працягу доўгага часу не заўважаўшыя арудваўшых побач з імі на шахтах шкоднікаў, да гэтага часу яшчэ не разгарнулі сапраўднай работы па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва, не ажыццяўляюць і нават не маюць плана канкрэтных мерапрыемстваў па ліквідацыі шкоды, нанесенай прамысловасці шкоднікамі.

Кіраўнікі вугальнай прамысловасці як у Галоўвугалі, так і ў Данбасвугалі, а таксама ў радзе вугальных трэстаў і шахт праявілі поўную безпапаможнасць і бязрукасць у справе пераадолення звычайных для Данбаса зімніх затрудненняў (бураны, заносы), не падрыхтаваліся да веснавога прытоку шахтных вод, што, побач з указанымі вышэй прычынамі, абумовіла падзенне здабычы ў лютым, сакавіку і красавіку бягучага года.

Падзенне здабычы выклікана таксама тым, што значная частка кіруючага складу Данбасвугалю, трэстаў і шахт Данбаса не толькі не здолела скарыстаць крытыку і самакрытыку, якія разгарнуліся на партыйных і гаспадарчых актывах і сходах, для выпраўлення недахопаў і знішчэння бюракратычных скажэнняў у гаспадарчых органах і паляпшэння работы, але праявіла недапушчальную замяшанасць аж да самаўхілення ад кіраўніцтва.

Многія гаспадарчыя, партыйныя і профсаюзныя арганізацыі Данбаса не зразумелі, што самакрытыка і крытыка не толькі не азначаюць аслабленне дысцыпліны ў гаспадарчых органах і на вытворчасці, але, наадварот, павінны служыць сродкам умацавання дысцыпліны, сродкам ператварэння яе ў свядомую дысцыпліну людзей, якія разумеюць важнасць і адказнасць сваёй работы.

Недапушчальнае парушэнне вытворчай дысцыпліны з боку несвядомых і адсталых элементаў, невыкананне загадаў і распараджэнняў кіраўнікоў, прагулы, самавольнае і дачаснае пакіданне работы, парушэнне правіл тэхнікі безапаснасці адбываецца нярэдка пры адсутнасці ўсякай барацьбы з імі з боку гаспадарнікаў, якія не накладаюць спагнанняў на парушальнікаў дысцыпліны і са свайго боку груба парушаюць закон аб барацьбе з прагуламі. Гэта ганебная з'ява не толькі не сустракае адпору з боку многіх партыйных і профсаюзных арганізацый, але адбываецца часта пры іх патуранні адсталым і недысцыплінаваным элементам, што наносіць прамую шкоду як рабоце вугальнай прамысловасці, так і інтарэсам усіх рабочых, перашкаджаючы правільнай арганізацыі работ, росту здабычы, а, значыць, і росту заработку рабочых.

Многія партыйныя і профсаюзныя арганізацыі вугальнага Данбаса замест сапраўднага высвятлення і знішчэння прычын, якія тармозяць уздым здабычы вугалю і выкананне плана падрыхтоўчых работ, устанаўлення канкрэтных віноўнікаў гэтага, зварачаюцца да агульнага абвінавачання інжынераў і тэхнікаў, не сустракаючы пры гэтым супраціўлення з боку гаспадарчых органаў. Наадварот, некаторыя гаспадарнікі ў парадку самастрахоўкі звальняюць з работы асоб, віноўнасць якіх не толькі не даказана, але нават не расследвана. Нярэдка гаспадарчыя, партыйныя і, у асаблівасці, профсаюзныя арганізацыі вугальнага Данбаса адносяцца недапушчальна бяздушна да работнікаў вугальнай прамысловасці, дапускаючы агульнае рэпрэсіраванне, выключэнне з партыі і з профсаюзаў, звальненне з работы ці аддачу пад суд.

У мэтах хутчэйшага аздараўлення работы вугальнай прамысловасці Данбаса, СНК СССР і ЦК ВКП(б) **пастанаўляюць:**

1. Неадкладна і безумоўна правесці ў жыццё рашэнні СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 8 красавіка і 21 мая 1933 года аб павышэнні заработнай платы і паляпшэнні культурна-бытавых умоў для падземных рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў шахт вугальнай прамысловасці Данбаса і аб дадатковым укамплектаванні падземных работ лепшымі інжынерна-тэхнічнымі работнікамі.

Папярэдзіць кіруючы склад вугальнай прамысловасці Данбаса, што ў выпадку далейшых парушэнняў указаных рашэнняў партыі і ўрада СНК СССР і ЦК ВКП(б) прымуць суровыя меры ў дачыненні парушальнікаў.

2. Абавязаць Данбасвугаль, кіраўнікоў вугальных трэстаў, загадчыкаў шахт, начальнікаў участкаў, Данецкі абком КП(б)У і Азова-Чорнаморскі крайком ВКП(б) неадкладна ліквідаваць устанавіўшуюся на радзе шахт Данецкага басейна практыку беспакаранага парушэння дысцыпліны з боку дэзарганізатарскіх элементаў, найстражэйшым чынам праводзіць закон аб прагулах і прыцягваць да адказнасці ўсіх тых, хто не дае рашучага адпору прагульшчыкам і парушальнікам дысцыпліны.

3. Асудзіць прымяняемую некаторымі партыйнымі і ў асаблівасці профсаюзнымі арганізацыямі практыку агульнага абвінавачання гаспадарнікаў, інжынераў і тэхнікаў, а таксама практыку агульных спагнанняў і аддачы пад суд, якая падмяняе і скажае сапраўдную барацьбу з недахопамі ў гаспадарчых органах.

Абавязаць Данецкі абком КП(б)У і Азова-Чорнаморскі крайком ВКП(б) выправіць дапушчаныя ў гэтых адносінах памылкі і растлумачыць усім партыйным арганізацыям Данбаса, што іх прамым абавязкам, побач з выкарчоўваннем шкодніцкіх элементаў, з'яўляецца ўсямернае падтрыманне і дапамога добрасумленна працуючым інжынерам, тэхнікам і гаспадарнікам.

Папярэдзіць кіраўнікоў Данбасвугалю, кіраўнікоў вугальных трэстаў і загадчыкаў шахт аб недапушчальнасці зняцця з работы ці звальнення інжынераў, тэхнікаў і гаспадарчых работнікаў без стараннага расследвання і ўстанаўлення іх віноўнасці.

4. Асудзіць праводзіўшуюся Галоўвугалем і Данбасвугалем так званую «канцэнтрацыю» горных работ, як у сваёй аснове груба памылковую, якая вядзе да звужэння фронта работ і да скарачэння здабычы вугалю.

Абавязаць Народны камісарыят цяжкай прамысловасці перагледзець план падрыхтоўчых работ з тым, каб неадкладна пачаць расшырэнне падрыхтоўчых работ і, замест устаноўленай па плану лініі забою ў 200 тыс. метраў, забяспечыць к канцу 1937 года лінію забою ў 250 тыс. метраў.

5. Зацвердзіць прадстаўленыя Народным камісарыятам цяжкай прамысловасці мерапрыемствы па аказанню дадатковай матэрыяльна-тэхнічнай і фінансавай дапамогі вугальнай прамысловасці Данбаса.

***

СНК СССР і ЦК ВКП(б) патрабуюць ад усіх гаспадарчых, партыйных і прафесіянальных арганізацый Данбаса неадкладнай ліквідацыі дапушчаных імі памылак, разгортвання практычнай работы па ліквідацыі ўскрытых вытворчых недахопаў і вынікаў шкодніцкіх актаў, уздыму на гэтай аснове стаханаўскага руху і павелічэння здабычы вугалю.

СНК СССР і ЦК ВКП(б) заклікаюць усіх рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў вугальнай прамысловасці Данбаса ліквідаваць ганебнае адставанне вугальнай прамысловасці Данбаса і дабіцца поўнага выканання ўстаноўленага ўрадам плана здабычы вугалю.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР **В. МОЛАТАЎ**

Сакратар Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) **І. СТАЛІН**

28 красавіка 1937 г.

АБ ЗНІЖЭННІ РАЗДРОБНЫХ ЦЭН НА ПРАМЫСЛОВЫЯ ТАВАРЫ ШЫРОКАГА СПАЖЫВАННЯ

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР

Поспехі ў галіне прамысловай вытворчасці і датэрміновае выкананне другой пяцігодкі забяспечваюць накапленне новых матэрыяльных рэсурсаў у руках дзяржавы і ствараюць магчымасць далейшага зніжэння цэн на прамысловыя тавары шырокага спажывання.

У адпаведнасці з гэтым Совет Народных Камісараў Саюза ССР **пастанаўляе:**

1. Знізіць з 1 чэрвеня 1937 года раздробныя цэны на прамысловыя тавары шырокага спажывання ў дзяржаўным і кааператыўным гандлі ў наступных размерах:

	У агульнай гандлёвай сетцы	Ва універмагах з павышанымі цэнамі
	у процантах	
Баваўняныя тканіны		
Сіцец	10	16
Бязь для бялізны	5	10
Мадэпалам і муслін	8	12
Сацін	7	10
Шарсцяныя тканіны		
Грубашэрсныя сукны, шэвіёт і інш. у сярэднім	10	10
Грубашэрсныя коўдры	11	11
Хусткі шарсцяныя	8	8
Ільняныя тканіны		
Ільняны холст і ручнікі	10	15
Ільнянае палатно (вузкае белае)	10	15
Ільняныя палатняныя прасціны	9	13
Ільнянае палатно поўбелае	5	7
Касцюмныя (пярэстатканыя) ільняныя тканіны	6	8
Абутак		
Мадэльны абутак	10	10
Абутак павышанай якасці	8	12
Абутак стандартны на гумавай падэшве	8	12
Абутак стандартны на скураной падэшве	5	10
Абутак маламерны і дзіцячы	8	12
Галошы мужчынскія	8	12
Галошы жаночыя	10	15
Галошы дзіцячыя	10	15
Тапачкі гумавыя	5	10
Парфумэрныя тавары (адэкалон, зубны парашок, духі, вазелін і інш.) у сярэднім	15	15
Футры	5	5
Швейныя машыны	10	10
Патэфоны	15	15
Спартыўныя тавары (рыбалоўныя і паляўнічыя прылады, мячы, шахматы, шашкі і інш.)	12	12
Электралямпы	8	8
Шкло аконнае	15	15
Папіросы вышэйшых гатункаў у сярэднім	10	10
Запалкі (стандартныя)	з 3 да 2-х кап. за каробку.	
Галантарэйныя тавары у сярэднім	10	10
Мэбля у сярэднім	5—10	5—10
Музыкальныя інструменты (Балалайкі, гармонікі, гітары, мандаліны, баяны) у сярэднім	10—15	10—15
Школьныя прылады (Ранцы, пеналы, ручкі, пер'і і т. д.)	5	5
Пацкі	15	15

2. Знізіць з 1 чэрвеня 1937 года цэны на прамысловыя тавары шырокага спажывання ў дзяржаўным і кааператыўным гандлі ў наступных размерах:

	У агульнай гандлёвай сетцы	Ва універмагах з павышанымі цэнамі
	у процантах	
Трыкатаж		
Трыкатажная бялізна	5	10
Верхні трыкатаж віскозны	5	10
Наскі мужчынскія	8	12
Панчохі жаночыя віскозныя	5	10
Панчохі і наскі дзіцячыя	5	10
Швейныя вырабы павышанай якасці		
Гатовае адзенне мужчынскае і жаночае	7	10
Бялізна мужчынская і жаночая	5	8
Дзіцячае гатовае адзенне і бялізна	7	10
Галаўныя ўборы	5	10

Апрача таго, знізіць цэны па швейных вырабах масавага пашыву, згатаўляемых з тканін, па якіх знiжаны цэны данай пастановай, у сярэднім ад 4% да 6%.

3. Даручыць Наркамунутгандлю СССР, Наркамлегпрому СССР, Наркамхарпрому СССР, Наркомлесу СССР, Наркамцяжпрому і Усекампромсовету, па ўзгадненню з Наркамфінам СССР, а таксама з соўнаркомамі саюзных рэспублік зацвердзіць ва ўстаноўленым парадку новыя прэйскуранты са зніжанымі цэнамі на ўказаныя ў данай пастанове тавары і ўвесці іх у дзеянне ў тэрмін, устаноўленыя артыкуламі 1 і 2.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР В. МОЛАТАЎ.

Кіраўнік спраў Совета Народных Камісараў Саюза ССР М. АРБУЗАЎ.

Масква, Крэмль.
28 красавіка 1937 г.

АБ ТРЭЦІМ ПЯЦІГАДОВЫМ ПЛАНЕ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР

З прычыны таго, што другі пяцігадовы план па важнейшых галінах народнай гаспадаркі выканан датэрмінова, а іменна, па прамысловасці СССР у цэлым выканан к I красавіка 1937 г. г. зн. на 9 месяцаў раней тэрміну, а па перавозках чыгуначнага транспарта перавыканан на 7,7 проц. к 1 студзеня 1937 г., г. зн. больш чым на год раней, Совет Народных Камісараў Саюза ССР **пастанаўляе:**

1. Абавязаць Дзяржаўную Планавую Камісію і народныя камісарыяты СССР, а таксама советы народных камісараў саюзных рэспублік закончыць складанне трэцяга пяцігадовага плана народнай гаспадаркі і прадставіць яго на зацверджанне Совета Народных Камісараў Саюза ССР к 1 ліпеня 1937 года.

2. Разгарнуць у друку абмеркаванне пытанняў трэцяга пяцігадовага плана.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР В. МОЛАТАЎ.

Кіраўнік спраў Совета Народных Камісараў Саюза ССР М. АРБУЗАЎ.

Масква, Крэмль.
28 красавіка 1937 года.

ПРЫЕЗД ЗАМЕЖНЫХ РАБОЧЫХ ДЭЛЕГАЦЫЙ

НЕГАРЭЛАЕ, 28 красавіка. (**Кар. «Звязды»**). Сёння з заграніцы праехалі праз Негарэлае ў СССР замежныя рабочыя дэлегацыі — французская з 27 чал., чэхаславацкая з 27 чал., швейцарская з 5 чал. і мексіканская з 2 чал.

Дэлегаты вышлі з вагона са спяваннем «Інтэрнацыянала» і воклічамі «Няхай жывуць Советы, Советы ўсюды!».

На пероне станцыі Негарэлае адбыўся кароткі мітынг. Прыехаўшыя замежныя рабочыя дэлегацыі ад імя ВЦСПС вітала тав. Крылова. З адказнымі прамовамі выступілі: сакратар федэрацыі рабочых хімічнай прамысловасці Францыі т. Розарэ, прадстаўнік чэхаславацкай дэлегацыі т. Гірасек і ўдзельнік швейцарскай дэлегацыі т. Шміт. Ад імя жанчын выступіла ўдзельніца чэхаславацкай дэлегацыі т. Казакова.

З Негарэлага сёння-ж дэлегаты экспрэсам выехалі ў Маскву.

Сёння-ж на першамайскія ўрачыстасці прыехалі 24 турысты з Чэхаславакіі. Яны наведаюць Маскву, Ленінград, Харкаў і Кіеў.

Б. КАМЯНОЎ.

Калгаснікі і калгасніцы, аграномы і работнікі соўгасаў! Змагайцеся за ўзорнае завяршэнне веснавой сяўбы і высокі ўраджай!

(З першамайскіх лозунгаў ЦК ВКП(б)

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ МУЗЫКАЛЬНЫХ ПЕДАГОГАЎ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР **пастанаўляе:**

За выдатныя заслугі ў галіне падрыхтоўкі музыкальных кадраў узнагарадзіць:

ОРДЭНАМ ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА:

1. **Нейгауза** Генрыха Густававіча, заслужанага дзеяча мастацтваў, дырэктара Маскоўскай дзяржаўнай кансерваторыі.
2. **Гольдэнвейзера** Александра Барысавіча, народнага артыста РСФСР, прафесара Маскоўскай дзяржаўнай кансерваторыі.
3. **Фейнберга** Самуіла Еўгеньевіча, заслужанага дзеяча мастацтваў, прафесара Маскоўскай дзяржаўнай кансерваторыі.
4. **Луфера** Абрама Міхайлавіча, дырэктара Кіеўскай кансерваторыі.
5. **Ігумнава** Канстанціна Нікалаевіча, заслужанага дзеяча мастацтваў, прафесара Маскоўскай дзяржаўнай кансерваторыі.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль. 27 красавіка 1937 г.

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ МАЛАДЫХ ПІЯНІСТАЎ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР **пастанаўляе:**

За выключныя поспехі ў галіне музыкальнага мастацтва ўзнагарадзіць:

ОРДЭНАМ «ЗНАК ПОЧЕТА»

1. **Зака** Якава, 2. **Тамаркіну** Розу, 3. **Гольдфарб** Таццяну, 4. **Емельянаву** Ніну.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль. 27 красавіка 1937 г.

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ МХАТ імя ГОРКАГА

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт СССР **пастанаўляе:**

За выдатныя поспехі ў галіне тэатральна-мастацкай творчасці ўзнагарадзіць Маскоўскі мастацкі акадэмічны тэатр імя М. Горкага ордэнам ЛЕНІНА.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль. 27 красавіка 1937 г.

АБ БЕСПЕРАБОЙНАЙ РАБОЦЕ ЧЫГУНАК У ДНІ ПЕРШАМАЙСКАГА СВЯТА 1-га І 2-га МАЯ

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР і ЦК КП(б)Б

У мэтах забеспячэння нармальнай работы чыгунак па выкананню сутачных норм пагрузкі і выгрузкі грузаў па плану перавозак у дні першамайскага свята, Совет Народных Камісараў БССР і ЦК КП(б)Б **пастанаўляюць:**

1. Абавязаць усе гаспадарчыя наркаматы і ўстановы забяспечыць нармальную кругласутачную работу па падвозцы, пагрузцы і выгрузцы, а таксама і вывазу грузаў са станцыі ў дні 1-га і 2-га мая.

2. Прапанаваць гаспадарчым і аўтагужавым арганізацыям безадкладна намеціць практычныя меры, якія-б забяспечылі нармальную работу чыгуначнага транспарта ў дні першамайскага свята.

3. Абавязаць старшынь менскага, гомельскага і віцебскага горсоветаў, старшынь райвыканкомаў і сакратароў гаркомаў і райкомаў прыняць меры да арганізацыі бесперабойнага праз'яўлення гаспадарчымі арганізацыямі да пагрузкі, а таксама выгрузкі і вывазу грузаў са станцыі ў дні 1-га і 2-га мая.

Старшыня СНК БССР М. ГАЛАДЗЕД.
Сакратар ЦК КП(б)Б В. ШАРАНГОВІЧ.

28 красавіка 1937 г. гор. Менск.

НА ГОМЕЛЬШЧЫНЕ ПЕРАСТАЛІ ЗАЙМАЦЦА АНТЫРЭЛІГІЙНАЙ ПРАПАГАНДАЙ

Яшчэ не так даўно ў Гомелі і яго раёнах налічвалася звыш сотні ячэек Саюза ваяўнічых бязбожнікаў. На прадпрыемствах, у калгасах, школах гэтыя ячэйкі праводзілі сістэматычную работу. У гэтай рабоце ім дапамагалі партыйныя і комсамольскія арганізацыі, заўкомы і друк.

Зараз гэту работу закінулі. Ёю мала хто цікавіцца. Нават больш таго, — некаторыя кіруючыя работнікі лічаць гэту работу непатрэбнай, аджыўшай.

— Хіба будзе жыццёвай у нас ячэйка СВБ? — заявіў прадстаўніку горсовета СВБ т. Разанскі, сакратар комсамольскай арганізацыі Педагагічнага інстытута. — У нас-жа ўсе — няверуючыя...

Горсовет СВБ дагаварыўся з культпропам гаркома КП(б)Б т. Музыкіным паставіць на раённа-гарадской канферэнцыі настаўнікаў і піонерважатых 29 сакавіка даклад аб формах і метадах антырэлігійнай прапаганды. Але загадчык гарана т. Школьнікаў гэты даклад з павесткі дня зняў. Газета «Палеская праўда» пытаннямі антырэлігійнай прапаганды таксама не займаецца і не хоча займацца. Зараз, у перыяд веснавых кулацка-папоўскіх свят, яна не дала ніводнага артыкула на сваіх старонках. Калі горсовет СВБ прынёс артыкул аб вялікадні, супрацоўніца гэтай газеты т. Руцкая заявіла:

— У нас зараз усе атэісты...

Можа быць, сапраўды добра абстаіць справа ў горадзе і раёне ў гэтай галіне? Не, далёка не так. У Мільчынскім сельсовеце ў часе ўсесаюзнага перапісу класава-варожыя элементы пад выглядам сваіх рэлігійных сходаў займаліся контррэволюцыйнай работай, дабіваючыся зрыву перапісу. У Клімаўскім, Зяброўскім і Прыбыткаўскім сельсоветах рэшткі кулацтва ў саюзе з клерыкаламі спецыяльна, тайна ад работнікаў сельсоветаў, абыходзілі па хатах сялян, збіраючы грошы на царкву, займаючыся антысовецкай агітацыяй.

Такі шчыльны блок і супрацоўніцтва з царкоўнымі клерыкаламі наладжваюць нацдэмаўскія і трацкісцкія элементы ў горадзе, карыстаючыся палітычнай слепатой і ідыёцкай хваробай бестурботнасці некаторых кіраўнікоў, якія забыліся, што рашэнні Пленума ЦК ВКП(б) па дакладу таварыша Жданава ясна гавораць і аб антырэлігійнай рабоце.

БЯЗБОЖНІК.

АБ НЕВЫКАНАННІ ПЛАНА СЯЎБЫ ПА ДРЫБІНСКАМУ РАЁНУ

ПАСТАНОВА ЎПАЎНАВАЖАНАГА КАМІСІІ СОВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ ПРЫ СНК СССР ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР

У выніку бясклопатнасці і бяздзейнасці старшыні дрыбінскага райвыканкома Клімава і злачыннай нядбайнасці загадчыка райза Балтунова ў кіраўніцтве ходам сяўбы па асобных сельсоветах і калгасах важнейшыя мерапрыемствы ўрада па ўздыму ўраджайнасці зрываюцца.

Абмен насення па дзяржаўнаму сортфонду і Заготзярно сарван (абменена 4,8 проц.); 280 тон мінеральных угнаенняў валяецца пад адкрытым небам на чыгунцы, псуецца, а часткай раскідаецца па дарозе; атрыманыя для раёна пратручвальнікі ў калгасы не завезены; радковыя сеялкі ў калгасах не скарыстоўваюцца (план радковай сяўбы выканан на 4 проц.), а трактары прастойваюць з-за агіднага догляду і рамонту.

Замест рашучай барацьбы і арганізацыі стаханаўскага руху за высокі ўраджай, загадчык райза даваў яўна вочкаўцірацельскія даныя аб выкананні плана сяўбы (па правераных калгасах «Кастрычнік», «Больщэвік», «Ленінскі шлях» даныя праўвялічаны ад 30 да 50 проц.) і дапускаў пасевы выключна засмечаным і непратручаным насеннем, па неапрацаванай глебе, з вельмі дрэннай задзелкай насення (калгасы «Чырвоная зара», «Прагрэс», «VI З'езд Советаў»).

3. Начальнік ільнаводчага кіраўніцтва НКЗ Наркамзема БССР Савостаў апаратыўна не кіраваў работай зямельных органаў падведамственых яму раёнаў і не прыняў мер да правядзення мерапрыемстваў па своечасоваму і добраякаснаму правядзенню сяўбы (абмен сэмя ільну выканан усяго толькі на 62 проц., план радковай сяўбы— на 5 проц.), у выніку гэтага вызначаныя ўрадам тэрміны для пасеву ільну (5—7 дзён) зрываюцца.

1. За невыкананне пастановы СНК СССР ад 2 лютага 1937 года «Аб дзяржаўным плане веснавой сяўбы» — старшыні дрыбінскага райвыканкома Клімаву абвясціць суровую вымову.

2. Загадчыка райза Балтунова за злачынную бяздзейнасць і зрыў мерапрыемстваў па павышэнню ўраджайнасці — зняць з работы і прапанаваць пракурору БССР тав. Глезераву прыцягнуць яго да судовай адказнасці.

3. Начальніку ільнокіраўніцтва НКЗ БССР Савоставу за непрыняцце мер па забеспячэнні выканання дзяржаўнага плана сяўбы ільну—абвясціць суровую вымову.

4. Прапанаваць наркому земляробства БССР тав. Нізаўцову ўстанавіць штодзенны кантроль за кожным раёнам у справе своечасовай і добраякаснай сяўбы і ліквідаваць ускрытыя агіднасці ў справе правядзення сяўбы па Дрыбінскаму раёну.

Рэзультаты паведаміць да 5 мая гэтага года.

Упаўнаважаны КСК пры СНК СССР па Беларускай ССР А. ЦІХОН.

ПЕРШЫЯ УСХОДЫ ІЛЬНУ

Пасля прайшоўшых дажджоў у калгасе «Перамога», Талачынскага раёна, паказаліся першыя ўсходы ільну на плошчы ў 63 гектары. Дружныя ўсходы паказваюць, што сяўба была праведзена добраякасна.

У калгасе «Перамога», Круглянскага раёна, лён узышоў на плошчы ў 23 гектары. Апрацоўка глебы і сяўба ільну таксама праведзены высокаякасна.

ЕГОРАВА.

Адзін з лепшых трактарыстаў Несяцкай МТС тав. П. Т. Дрэнь з першага дня работы выконвае норму ворыва на 200 проц. НА ЗДЫМКУ: тав. Дрэнь перад выездам на ворыва.

Фото Я. Салавейчыка.

3 мая—партыйная канферэнцыя Варашылаўскага раёна

Партыйная канферэнцыя Варашылаўскага раёна гор. Менска адкрываецца 3 мая, у 6 г. вечара, у памяшканні клуба Соўгандальслужачых (рог Энгельса і Камуністычнай вуліц).

Парадак дня: 1) справаздача райкома — дакладчык т. Кавалёў; 2) справаздача рэвізійнай камісіі — дакладчык т. Мікульскі; 3) выбары райкома; 4) выбары рэвізійнай камісіі; 5) выбары дэлегатаў на гарадскую партканферэнцыю.

Мандаты выдаюцца ў памяшканні Варашылаўскага РК КП(б)Б (Пролетарская 4, пакой 7) да 29 красавіка ўключна.

Сакратар Варашылаўскага горрайкома КП(б)Б КАВАЛЁЎ.

Зводка аб ходзе веснавой сяўбы па раёнах БССР

на 25 красавіка 1937 г.

НАЗВА РАЁНАЎ	Усяго пасеяна яравых	Усяго пасеяна збожжавых	З іх: пшаніцы	ячменю	аўса	ільну	З усяго па севу збожжавых пасеяна радковай сяўбой	Узарана веснавога ворыва (у гектарах)
1. Камарынскі	64,8	69,1	104,5	115,4	101,7	92,2	53,5	6114
2. Аршанскі	63,5	88,0	93,4	87,3	88,9	98,2	12,7	6562
3. Лоеўскі	60,5	57,1	99,4	103,5	98,5	98,2	14,0	7203
4. Грэскі	58,9	88,6	96,4	102,6	96,7	88,7	47,3	790
5. Тураўскі	55,8	69,5	103,9	99,3	94,9	55,9	45,2	850
6. Брагінскі	55,1	80,9	101,5	109,1	99,7	53,0	33,2	6198
7. Бабруйскі	53,2	69,6	94,4	85,8	81,6	46,0	30,7	6109
8. Добрушскі	51,2	66,9	96,6	96,8	86,6	50,0	40,2	2738
9. Жыткавіцкі	51,1	55,3	102,2	77,9	80,9	63,3	25,9	3084
10. Хойніцкі	48,8	69,4	89,9	95,1	80,2	48,1	49,7	9550
11. Сенненскі	48,7	65,0	78,8	69,1	61,9	100,2	11,0	5625
12. Магілеўскі	48,7	72,8	83,5	139,1	43,3	76,2	20,7	8691
13. Чырвонаслабодскі	48,1	73,2	106,9	33,1	93,4	56,6	18,8	1452
14. Дрыбінскі	47,2	66,6	80,9	85,6	62,6	74,4	4,4	8988
15. Мсціслаўскі	47,1	67,0	82,1	82,5	64,2	76,3	13,5	12000
16. Даманавіцкі	47,1	60,6	93,9	90,5	97,0	77,2	23,2	7578
17. Чашніцкі	47,0	60,7	74,9	45,0	64,0	94,5	3,9	7019
18. Капаткевіцкі	46,9	54,1	98,7	98,4	92,5	85,3	30,5	1160
19. Петрыкаўскі	46,5	50,8	96,8	105,1	90,8	92,2	17,0	2475
20. Копыльскі	46,0	81,4	84,8	82,5	90,7	44,8	35,7	3613
21. Горацкі	45,5	63,5	89,4	78,3	47,5	65,1	15,4	8232
22. Крычаўскі	45,3	65,1	77,6	86,8	72,0	79,6	26,8	3171
23. Уздзенскі	45,3	64,1	91,5	77,5	62,8	43,2	10,2	4190
24. Парыцкі	45,1	57,1	87,2	79,8	73,9	43,0	28,7	5686
25. Кіраўскі	44,8	66,3	93,7	93,2	64,7	31,5	12,8	8005
26. Кармянскі	42,9	65,0	85,6	92,9	73,3	57,5	14,0	7934
27. Лельчыцкі	42,4	34,6	99,1	84,5	95,7	91,1	19,3	4441
28. Цэрахоўскі	42,3	58,7	92,1	98,0	80,5	59,1	15,8	5385
29. Касцюковіцкі	42,3	62,7	100,3	98,9	73,4	91,4	12,7	6947
30. Мозырскі	42,0	58,8	96,9	105,2	98,5	64,5	21,0	9463
31. Рагачоўскі	41,9	60,4	81,3	89,7	67,8	49,6	57,2	3879
32. Гомельскі	41,9	59,3	100,5	71,7	73,8	57,8	55,0	2159
33. Жлобінскі	41,7	57,1	79,0	84,0	63,0	40,8	18,5	7160
34. Старобінскі	41,6	61,6	84,1	52,8	78,1	75,5	25,0	4851
35. Шклоўскі	41,6	47,5	55,7	46,5	48,4	93,9	3,5	13992
36. Веткаўскі	41,3	69,8	94,6	98,5	86,6	60,6	27,5	2204
37. Нараўлянскі	40,9	46,5	91,2	97,4	93,0	59,2	22,3	6309
38. Журавіцкі	40,6	64,5	95,5	100,4	58,6	49,1	22,8	9724
39. Чырвонапольскі	40,1	54,3	74,3	82,4	60,4	58,6	2,2	7632
40. Віцебскі	40,0	72,0	87,4	76,2	67,7	35,4	17,2	4715
41. Клічаўскі	39,8	57,3	87,1	81,5	46,0	45,0	5,6	4904
42. Бялыніцкі	39,7	57,5	84,5	77,0	47,6	61,3	16,9	6170
43. Талачынскі	39,3	50,5	62,9	50,1	47,1	100,0	24,3	6710
44. Будакашалеўскі	37,8	58,7	83,0	87,5	59,2	46,3	38,9	4128
45. Круглянскі	37,8	48,3	62,7	54,1	44,8	84,2	7,9	7864
46. Смілавіцкі	37,1	43,8	74,3	68,7	52,0	60,7	21,3	3037
47. Быхаўскі	36,7	55,1	84,5	85,6	41,8	23,8	12,2	8189
48. Рэчыцкі	36,6	73,4	87,4	86,9	70,3	27,5	17,7	6959
49. Чачэрскі	36,4	57,2	94,6	92,3	81,7	66,2	21,3	3961
50. Ельскі	36,0	43,3	98,0	86,8	93,4	50,4	14,0	6057
51. Глускі	35,6	55,8	96,9	76,2	71,5	14,9	21,1	6614
52. Любаньскі	35,5	53,1	80,4	61,3	64,2	34,1	24,2	3879
53. Старадарожскі	35,1	50,9	87,9	53,5	65,3	25,2	18,6	5888
54. Чавускі	35,0	40,6	76,3	79,4	42,0	47,5	11,1	8941
55. Бярэзінскі	35,0	48,0	78,0	69,4	43,6	26,6	—	7951
56. Хоцімскі	34,5	55,7	76,5	90,5	58,9	48,0	16,3	2958
57. Свяцілавіцкі	34,1	52,9	97,6	86,0	78,8	63,2	6,8	2780
58. Дубровенскі	34,1	38,4	55,0	43,7	32,5	80,4	8,2	12047
59. Ушацкі	32,9	47,8	56,1	27,4	50,4	56,8	26,6	6402
60. Пухавіцкі	31,7	52,4	60,1	56,3	57,9	46,3	14,6	9499
61. Клімавіцкі	31,4	51,9	79,2	87,8	43,0	49,6	13,9	6295
62. Асіпавіцкі	30,5	48,1	95,3	73,3	29,3	37,9	3,0	4200
63. Прапойскі	30,5	45,6	84,2	77,1	50,0	40,5	12,6	3784
64. Чэрыкаўскі	28,8	45,0	76,1	84,2	43,8	38,2	10,4	3474
65. Бешанковіцкі	28,6	46,3	75,6	40,7	42,8	28,9	2,7	7914
66. Лепельскі	27,3	36,0	40,5	19,8	34,9	66,3	3,8	7026
67. Уваравіцкі	26,8	47,5	85,3	82,9	38,8	11,2	40,5	4641
68. Чэрвеньскі	24,8	40,4	72,3	69,2	28,1	39,7	0,6	5866
69. Ветрынскі	24,7	39,2	49,3	26,5	45,2	28,4	—	6943
70. Барысаўскі	24,3	39,0	77,2	63,3	22,8	15,6	21,7	6308
71. Смалявіцкі	24,3	38,3	58,3	46,3	35,7	16,5	18,3	4970
72. Бягомльскі	24,0	38,5	74,9	54,1	23,6	19,6	4,3	4190
73. Плешчаніцкі	23,9	40,6	80,6	59,6	25,6	10,2	6,2	3753
74. Халопеніцкі	23,7	39,1	80,9	42,9	31,7	23,7	0,7	8500
75. Заслаўскі	23,3	39,5	53,6	41,7	30,1	16,2	6,5	2303
76. Багушэўскі	22,8	33,4	60,6	43,3	20,8	43,6	4,1	6559
77. Менскі	22,8	31,2	31,9	31,2	40,9	22,5	12,5	2311
78. Полацкі	22,6	41,6	37,2	31,5	33,9	17,9	9,7	5466
79. Слуцкі	21,2	33,3	65,1	20,3	41,4	11,2	13,6	7436
80. Лёзнянскі	21,2	26,1	34,8	33,8	21,1	36,7	6,8	7157
81. Дрысенскі	20,7	35,4	50,5	34,1	39,4	14,3	8,9	5781
82. Мехаўскі	20,7	31,8	53,2	32,5	17,9	20,0	4,6	5959
83. Крупскі	20,2	34,4	91,7	52,7	20,2	13,1	9,7	6752
84. Дзержынскі	19,3	29,5	34,2	22,4	25,6	6,1	8,5	5442
85. Суражскі	18,9	31,6	38,2	40,0	23,4	16,5	—	4459
86. Расонскі	16,5	28,2	40,1	28,5	30,3	12,3	3,7	5386
87 Лагойскі	15,4	22,7	28,2	23,2	15,4	29,8	2,5	3840
88. Асвейскі	14,3	25,5	24,3	27,4	22,4	6,8	—	2423
89. Гарадоцкі	13,4	23,9	39,0	27,0	16,3	5,7	1,7	5054
90. Сіроцінскі	11,4	18,3	30,7	20,0	14,4	11,8	—	5387
Па БССР	36,2	52,0	75,9	68,5	51,9	49,5	17,8	518112
Акрамя таго пасеяна па НКС	45,0	69,7	72,8	78,2	78,2	—	—	3383
Разам па БССР	36,3	52,2	75,9	68,5	52,4	49,5	17,8	521495
Было на 20/IV—37 г.	22,5	35,1	55,1	48,1	33,1	27,5	11,6	439205

І. АЛЕКСАНДРАЎ

АРГАНІЗАТАРЫ ГОЛАДУ

Паміраючы капіталізм не хоча і не можа забяспечыць сытае жыццё шырокім масам працоўных. Каб прадоўжыць сваё існаванне, ён саджае мільёны людзей на галодны паёк. Паразітычны лад высмоктвае, нібы страшэнны вампір, жыццёвыя сокі ў людзей.

Лютыя целаахоўнікі капітала — фашысты імкнуцца набыць сабе лаўры пяршынства на арэне арганізацыі голаду. Трэба аддаць ім справядлівасць: яны праяўляюць тут вядомую вынаходлівасць.

Наперадзе ідуць фашысцкія ўладары Германіі. З асаблівай сістэматычнасцю Гітлер і яго саўдзельнікі насаджаюць у Германіі рэжым голаду. Фашысцкія законы і фашысцкія дубінкі пазбавілі германскіх рабочых права на якую-б там ні было барацьбу ў абарону чалавечых умоў свайго існавання. Прафесіянальныя саюзы, стачкі — усе формы калектыўных выступленняў пролетарыята абвешчаны па-за законам. Фабрыканты і заводчыкі карысталіся гэтым для зніжэння заработнай платы па ўсёй лініі.

У той-жа час памешчыкі і кулакі ўзнялі цэны на прадукты спажывання. Па даных бельгійскай газеты «Пепль», з канца 1932 года па 1936 год цэны на расліннае масла ўзняліся ў Германіі на 289 процантаў, на кароўе масла—на 191 процант, на сыр — на 114 процантаў, на бабы— на 167 проц., на гарох — на 218 процантаў, на гавядзіну — амаль на 100 процантаў, на каўбасу—на 86 процантаў.

У рэзультаце, адпаведна пакаціўся ўніз узровень жыцця рабочага насельніцтва. Але германскім фашыстам і гэтага недастаткова. У пагоне за пастаўленай мэтай — арганізацыяй усеагульнага голаду, яны хапаюцца за рознастайныя адміністратыўныя, агітацыйныя і іншыя метады.

Прадуктовы рынак, перш за ўсё, наводняецца рознымі замяніцелямі—сурагатамі. Дзесяткі лабараторый працуюць над вынаходніцтвам сурагатаў. Поўнацэнныя прадукты паступова становяцца ўспамінамі. Хлеб ужо даўно змяшчае прадпісаную законадаўчым парадкам колькасць бульбяной мукі. На рынку тлушчаў безраздзельна пануюць сурагаты, пры чым, некаторыя з іх, напрыклад, маргарын, у сваю чаргу лічацца рэдкасцю і к таму-ж маюць дрэнную якасць.

Нядаўна знайсці сурагат мяса. Аднак фашысты не турбуюцца. У Германіі праводзіцца кампанія, каб ужывалі мяса... кіта. Арганізоўваюцца ўрачыстыя абеды з кітовага мяса, на якія запрашаюцца прадстаўнікі розных дзяржаўных ведамстваў. Для гэтых абедаў мяса кіта гатуецца, прыкладна, па таму-ж рацэпту, па якому ў старой рускай казцы салдат варыў рукавіцы: за багаццем прыпраў высокапастаўленыя чыноўнікі не адчуваюць смаку кітовага мяса.

Да таго-ж яны заліваюць гэты гідкі смак рэйнвейнам. Радавы спажывец кітовага мяса знаходзіцца ў некалькі іншым становішчы.

Кожны новы від харчовых адкідаў і сурагатаў, якія выкідваюцца на рынак, з захапленнем успяваецца ў германскім друку. Колькі чарніл праліта ў рэдакцыях германскіх фашысцкіх газет у славу так званай «мармелады» — дрэннай патакі, якую немцы асуджаны зараз есці замест масла, намазваючы яе на хлеб. «Мармелада»—не новае вынаходніцтва. Яна шырока вядома ў Германіі па гадах сусветнай вайны, калі ўся краіна сядзела на «мармеладзе». Гэтыя годы ўваскрасаюць у сучаснай Германіі ўжо зараз, хаця вайны яшчэ няма, а адбываецца толькі ліхарадачная падрыхтоўка да яе.

Як і ў гады вайны, уступіла ў свае правы нармаванне прадуктаў. Гутаркі аб увядзенні картак, так памятных насельніцтву з часоў сусветнай вайны, былі сустрэнуты глухім нараканнем.

Тады фашысты прыдумалі спосаб унікнуць прамога ўвядзення картак: яны прымацавалі насельніцтва да пэўных магазінаў. У магазінах дэфіцытныя прадукты размяркоўваюцца па асобных спісках толькі сярод прымацаваных пакупнікоў, абавязаных прадставіць афіцыйныя справкі аб колькасці членаў сям'і. Падобны парадак не мяняе сутнасці справы: германскі спажывец жыве пад знакам нармавання прадуктаў. Па спісках прадуктаў у большасці выпадкаў проста не даюць.

Фашызм уводзіць у абавязковым парадку посныя і «аднаблюдныя» дні для насельніцтва. У «аднаблюдныя» дні ў рэстаранах ды і на кухні кожнай хатняй гаспадыні неабходна рыхтаваць толькі адно блюда к абеду. Фашысцкія агітатары заклікаюць народ да «самаабмежавання», запэўняючы хатніх гаспадынь гатаваць самыя непатрабавальныя меню. Прыкладам можа служыць вядомая прамова, сказаная нядаўна намеснікам Гітлера па кіраўніцтву фашысцкай партыяй Рудольфам Гесам.

За граніцай расказваюць, — сказаў Гэс, — што голад прымусіць гітлераўскую Германію капітуляваць. Гэтаму не бываць! Валюта, якую мы зберагаем, абмяжоўваючы спажыванне мяса, тлушчаў, яек і т. д., ідзе на алтар свабоды нашага народу. Новыя гарматы, танкі і самалёты азначаюць узмацненне безапаснасці краіны. Наш лозунг — «Гарматы замест масла» — палкам захоўвае сваю сілу... Ад вас, германскія жанчыны, залежыць настрой вашых мужоў, а значыцца, і настрой усяго германскага народу. Майстэрства хатняй гаспадыні павінна заключацца ў тым, каб прыгатаваць смачную яду без мяса, масла і яек. Пры вашых закупках не патрабуйце на рынках таго, чаго няма. Нямецкая хатняя гаспадыня не павінна гараваць з-за таго, што нельга дастаць чвэртку фунта свініны».

Не ведаем, ці перастала нямецкая хатняя гаспадыня пасля гэтага ўгаварвання гараваць з-за таго, што яна не можа знайсці і чвэртку фунта свініны. Не ведаем, ці навучылася яна «гатаваць смачную страву без мяса, масла і яек». Не думаем...

Ва ўсякім выпадку прамова адной з кіруючых асоб германскай фашысцкай партыі ўскрывае сапраўдныя карэнні голаду ў «Трэцяй імперыі». Звычайна германскія фашысты прабавалі запэўніць масы ў тым, што нібы ў прадуктовых затрудненнях вінават «праклятый версальскі дагавор», адсутнасць калоній, перанаселёнасць краіны, словам, усё—толькі не фашысцкі рэжым. На гэты раз Гэс прагаварыўся, прызнаўшы, што арганізацыя голаду неабходна для ажыццяўлення падрыхтоўкі Германіі да вайны. Усякі кавалак, які Рудольф Гес і кампанія адрываюць у галоднага насельніцтва, ідзе на стварэнне новых гармат, танкаў, самалётаў.

Фашызм — гэта рэжым вайны і голаду. Пры фашысцкім рэжыме няма месца найменшаму задаволенню патрэб насельніцтва. Гэта прызнаюць самі лідэры фашызма. Так, кіраўнік праславутага «саслоўя харчавання» і міністр земляробства Дарэ заявіў у адной са сваіх нядаўніх прамоў: «Лепш, каб Германія была моцнай, чым каб яна была тлустай». А фашысцкі эканаміст Нонебрух пісаў: «Наш стол не будзе адрозніваца асаблівым багаццем».

Фашысцкія арганізатары голаду прабуюць ператварыць неабходнасць у дабрачыннасць і прадставіць багаты стол «шкодным для здароўя», «агідным арыйскай расе», і наогул, накшталт вынаходніцтва... сатаны. Але звычайнаму немцу, які мае законную слабасць да сытнага і багатага стала, наўрад ці прыдуцца да душы гэтыя прамовы.

Такі-ж рэжым голаду, як ў «Трэцяй імперыі» існуе і ў фашысцкай Італіі, дзе ў выніку дарагоўлі нават кваліфікаванаму рабочаму ледзь хапае заработку для аплаты кватэры і пакупкі хлеба. Кілограм хлеба каштуе ў Італіі 2 ліры. Кваліфікаваны рабочы зарабляе ў месяц за вылікам сродкаў, што ідуць на аплату кватэры і на комунальныя выдаткі, прыкладна 150 лір (каля 38 руб.). Сям'я кваліфікаванага рабочага, такім чынам, не мае магчымасці хаця-б зрэдку прыкупаць да свайго стала тлушчы і мяса. У італьянскай вёсцы голад прыняў жудасныя размеры. Сяляне з'елі нават насенныя запасы. А ў гэты-ж час вярхоўны орган італьянскай фашысцкай партыі — Вялікі фашысцкі совет — прыняў 2 сакавіка пастанову: «У выпадку неабходнасці, прыносіць грамадзянскія патрэбы поўнасцю ў ахвяру ваенным патрэбам».

Такія-ж парадкі існуюць у фашысцкай Польшчы. Толькі на працягу апошніх тыдняў хлеб падаражаў там на 35 процантаў. Цэны на муку, крупу, масла, яйкі ўзняліся на 10—20 процантаў. Польская газета «Роботнік» піша:

«Тое, што зараз адбываецца на рынку прадуктаў першай неабходнасці, перавышае граніцы ўсяго, што ў стане вытрымаць сярэдні спажывец. У апошнія тыдні можна наглядаць літаральна оргію дарагоўлі... У гэтых умовах рэальная зарплата рабочых і іншых працоўных катастрафічна зніжаецца, а лёс беспрацоўных становіцца трагічным. Дарагоўля схапіла за горла».

Італьянскія і польскія фашысты поўнасцю перанялі ў сваіх германскіх саюзнікаў лозунг: «Гарматы замест масла». Не дзіўна, што ў фашысцкіх краінах расце смяротнасць і падае нараджальнасць, часцей здараюцца выпадкі самагубства.

Але і іншыя капіталістычныя краіны не могуць пахвастацца хаця-б зноснымі ўмовамі існавання працоўнага насельніцтва. Дастаткова прывесці тыя вывады, да якіх прыходзіць А. Фепер Броквей у сваёй вядомай кнізе «Галодная Англія»:

> «Голад у сэнсе недастатковага для захавання фізічнага здароўя харчавання — шырока распаўсюджанае з'явішча ў Англіі. Заработная плата часта вельмі нізкая, каб забяспечыць элементарныя патрэбы чалавечага існавання. Умовы жыцця рабочага класа цягнуць за сабой заўчасную смерць многіх тысяч грудных дзяцей, падлеткаў і дарослых, а таксама пастаянныя захворванні».

Капіталістычным светам безраздзельна кіруе страшэнны ўладар — голад мільёнаў людзей.

Фашыстам належыць па праву званне сучасных арганізатараў голаду, якія свядома праследуюць жудасную задачу: пасадзіць народныя масы на галодны паёк у імя падрыхтоўкі вайны.

І калі да нашых дзён мастакі прывыклі ствараць сімвалічны вобраз голаду ў выглядзе худой здані з упалымі вачыма і касцявымі рукамі, то цяпер пара змяніць гэту традыцыю. У нашы дні фашысцкі цар-голад выглядае інакш: у яго абрузглы твар, самазадаволеная ўхмылка, фельдфебельскія вусікі і свастыка на рукаве.

Даб'емся выканання і перавыканання гаспадарчага плана 1937 года— дваццатага года Вялікай пролетарскай социялістычнай рэволюцыі!

(З першамайскіх лозунгаў ЦК ВКП(б)

АВАЛОДАЦЬ БОЛЬШЭВІЗМАМ

Вывучыўшы рашэнне Пленума ЦК ВКП(б), даклад і заключнае слова таварыша Сталіна, я зразумеў, як трэба працаваць па-сталінску. У чым быў асноўны недахоп у маёй гаспадарчай рабоце? Я, як дырэктар, і ўвесь адміністрацыйны персанал завода — начальнікі цэхаў і загадчыкі аддзелаў — лічылі асноўнай сваёй работай план і лічбы, адрывалі іх ад палітычнага жыцця завода.

Захапіўшыся планамі і лічбамі, я забываў, што я член партыі і абавязан не адрывацца ад палітычнага жыцця, працаваць з масамі, з стаханаўцамі, ведаць жывых людзей, вывучаць і вырошчваць іх, быць пільным на ўсіх участках работы. Гэтага ў мяне нехапала, што прывяло да страты палітычнай пільнасці к класаваму ворагу, які арудаваў на заводзе. Доўгі час з-за маёй палітычнай слепаты рад адказных участкаў на заводзе былі даручаны палітычна маланадзейным людзям і нават ворагам народу.

Толькі пасля вывучэння рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б), даклада і заключнага слова таварыша Сталіна, пасля таго практычнага ўрока, які я атрымаў на справаздачна-выбарчым партыйным сходзе, я пераканаўся ў тым, што не авалодаўшы большэвізмам дырэктар не можа кіраваць даручаным яму партыяй гаспадарчым участкам. Ён мімаволі адарвецца ад масы і будзе цягнуцца ў хвасце.

На вопыце двухгадовай работы павінен таксама сказаць, што гарком партыі не займаецца вывучэннем сваіх кадраў, не дапамагае ім у вучобе, адносіцца да іх фармальна. Трэба, каб работнікі гаркома ведалі свае кадры, ведалі іх на справе, ведалі іх партыйнае жыццё, іх рост і дапамагалі-б ім авалодваць большэвізмам.

КРЫШТАФУК.
Дырэктар завода «Рухавік рэволюцыі» (Гомель).

Я ВЫРАСЛА НА РАБОЦЕ

10 год працы на фабрыцы імя Клары Цэткін (Віцебск) гэта самы выдатны перыяд у маім жыцці. Тут, на фабрыцы, я кавала сабе шчасце. Жыццё фабрыкі—маё жыццё.

1929 год мне асабліва памяцен. У гэтым годзе на нашай фабрыцы, як і па ўсіх прадпрыемствах нашай неабдымнай радзімы, пачалася хваля соцыялістычнага спаборніцтва. З вялікім энтузіязмам уключылася я ў гэты выдатны рух. Маё прозвішча нязменна фігуравала ў спісках лепшых ударнікаў.

Асабліва я ганаруся тым, што з'явілася адным з ініцыятараў стаханаўскага руху на фабрыцы. Сваёй стаханаўскай работай я ламала старыя нормы, давала высокую прадукцыйнасць працы.

Разам з ростам прадукцыйнасці працы расла мая свядомасць, рос мой культурны і палітычны ўзровень. Сёння я ўжо працую начальнікам змены трыкатажнага цэха.

Быць камандзірам вытворчасці—гэта вялікі гонар і ў той-жа час вялікая адказнасць. Сваю галоўную ўвагу я звярачаю на арганізацыю працы: правільнае размеркаванне рабочай сілы, ушчыльненне рабочага дня, своечасовае забеспячэнне матэрыяламі і паўфабрыкатамі, культуру рабочага месца. Машыны павінны працаваць бездакорна і таму я сачу за акуратным правядзеннем планава-папераджальнага рамонту.

Як старая стаханаўка, я стараюся перадаць работніцам свой вопыт стаханаўскай работы. У маёй змене з 120 работніц—70 стаханавак, якія абслугоўваюць па 24 і 32 сістэмы. Гэта яшчэ недастаткова. Я змагаюся за тое, каб уся змена была стаханаўскай.

Тормазам у нашай рабоце з'яўляецца дрэннае забеспячэнне нас пражай матальным цэхам. Фабрычныя арганізацыі ўжо даўным даўно маглі ліквідаваць разрыў паміж матальным і нашым трыкатажным цэхам. Аднак гэта не робіцца.

О. В. АЎСІШЧАР.
Начальнік змены фабрыкі Клары Цэткін.

ЧАМУ МЫ НЕ СТАХАНАЎКІ

Мы працуем у штампавачным цэху завода ланцугоў Галя (Менск), на рэвальверным станку. Як мы не стараемся павысіць прадукцыйнасць працы, нічога не атрымліваецца. Заводакіраўніцтва не стварыла нам належных умоў, і ў рэзультаце наша выпрацоўка вельмі стракатая. Адзін дзень мы выконваем кожная па 60—65 проц., нормы, другі дзень — 90—133 проц., трэці—163—200 проц., чацверты — 72 — 76 проц. і інш.

Асноўнае, што тармозіць нашу работу, гэта нядобраякасны рамонт станкоў. Гадзіну-дзве яны працуюць, а потым спыняюцца. Брыгадзір, наладчык цэха Скуратовіч да сваіх абавязкаў адносіцца нядбайна. Калі мы звяртаемся да яго і патрабуем хутчэй адрамантаваць станкі, ён адказвае жартамі.

Тэхнічная вучоба сярод нас, новых работніц, не арганізавана. А мы жадаем вучыцца, павышаць свае тэхнічныя веды. Мы хочам стаць стаханаўкамі!

Елена АНІСЬКЕВІЧ,
Анастасія ХАДАСЕВІЧ.
Работніцы менскага завода ланцугоў Галя.

СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ ДАГАВОРЫ ПАДШЫТЫ ДА СПРАВЫ

Летам мінулага года 17 стаханаўцаў-закройшчыкаў менскай абутковай фабрыкі імя Кагановіча ўзялі на сябе соцыялістычныя абавязацельствы: зэканоміць да канца 1936 года да 29 тысяч дэцыметраў хрому кожны. Аднак, з-за нядбайнасці цэхавых і фабрычных арганізацый карысны пачын закройшчыкаў быў зведзен да нуля. Вынікі соцспаборніцтва за эканомію не былі падведзены нават і ў канцы года.

Леташняя гісторыя паўтараецца і сёлета, з той толькі розніцай, што гэты «вопыт» зараз перанесен ва ўсе цэхі.

Нямала соцыялістычных абавязацельстваў ужо бралі на сябе сёлета стаханаўцы фабрыкі. Але лёс іх быў такі-ж, як і ў закройшчыкаў. Цэхавыя канторы нават не вывешваюць табліцы аб выкананні вытворчага плана.

У пачатку 1937 года па ўсёй фабрыцы была праведзена масавая кампанія перазаключэння соцдагавораў.

Нядаўна рэдкалегія шматтыражкі разам з комсамольскім камітэтам праверыла выкананне соцыялістычных абавязацельстваў. Па некаторых цэхах былі арганізаваны рэйды рабкораў і «лёгкай кавалерыі».

Удзельнікі рэйда выявілі абураючыя агіднасці. У закройным цэху (прафорг т. Ліпкер) індывідуальныя соцдагаворы ўдалося знайсці ў цэхавага планавіка. Там яны спакойна ляжалі ў папцы, і ніхто да іх не дакранаўся з моманту заключэння (звыш трох месяцаў).

У адной з груп першага пашывачнага цэха наогул не ўдалося знайсці ніякіх слядоў соцдагавораў, а ў другой яны аказаліся ў прафорга Дабравольскага на кватэры.

На вытворчых нарадах (дарэчы, яны на фабрыцы вельмі рэдкія) і ў шматтыражцы многія рабочыя выступалі з заявамі аб розных непаладках, якія лёгка ліквідаваць. Аднак на іх ніхто не рэагаваў.

Яшчэ ў мінулым годзе стаханавец-закройшчык тав. Сляпян, знайшоўшы новыя метады раскрою скуры, дабіўся выканання тэхнічнай нормы да 200—250 проц., пры вялікай эканоміі скуры і добрай якасці крою. Тады-ж было вырашана арганізаваць у закройным цэху стаханаўскую школу, у якой перадаць вопыт Сляпяна ўсім закройшчыкам. Прайшоў амаль год, але школа так і не арганізавана, і па метаду Сляпяна працуюць толькі адзінкі.

Закройшчык-стаханавец т. Ліпкер тры месяцы назад быў у Маскве на лепшых абутковых прадпрыемствах. Адтуль ён прывёз цікавы вопыт арганізацыі рабочага месца закройшчыка. Ён таксама ўнёс 12 рацыяналізатарскіх прапаноў. Усе яны былі прыняты тэхнічнай нарадай пры дырэктары, але ні адна з іх дагэтуль не ажыццёўлена.

Такая арганізацыя і кіраўніцтва спаборніцтвам партыйнай і профсаюзнай арганізацыямі фабрыкі асабліва недапушчальны зараз, калі на працягу ўжо даволі значнага часу фабрыка знаходзіцца ў прарыве — не выконвае план, дае нядобраякасную прадукцыю. План першага квартала фабрыка выканала ўсяго на 85,7 проц. Выпуск нізкасортнага абутку і браку павысіўся з 27 проц. у студзені да 39 проц. у красавіку, супроць дапускаемых планам 11 проц.

Фабрычныя арганізацыі да апошняга часу недаацэньваюць такі важнейшы рычаг уздыму прадукцыйнасці працы, як соцыялістычнае спаборніцтва.

Калектыўны карэспандэнт «Звязды» — рэдкалегія шматтыражкі «ЧЫРВОНЫ АБУТНІК».

Лепшыя майстры менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік». НА ЗДЫМКУ: стаханаўкі брыгады т. Ф. Раманава, якія значна перавыконваюць сваю вытворчую праграму. У верхнім радзе (злева направа): тт. Стася Віцько, майстар Ф. Раманаў; у ніжнім радзе — Люба Родава, якая выконвае норму на 270 проц. і Таня Талстая.

Фото Я. Салавейчыка.

ІМЯ СЕРГО ОРДЖАНІКІДЗЕ

З пераходам швейнай фабрыкі «Кастрычнік» на зімовы сезон майстар Раманаў атрымаў 565-ты фасон. Хоць яму і не ўпершыню пераключацца і асвайваць новы асартымэнт, але ўсё-ж ён трывожыўся за сваю брыгаду. Плюшавыя жакеты даволі далікатная рэч. Трэба было арганізаваць работу і расставіць людзей так, каб з першага-ж дня не было пераробак. Здаецца работніцы не новыя, а вучыць трэба, асабліва складаным працэсам.

І кожны дзень пасля работы майстар накіроўваўся з групай работніц у тэхнічны габінет. Звычайны спакой лабараторыі быў парушан. Ля машыны, за раскроем ён вучыў матарыстак, уцюжніц, ручніц, укладваў усю сваю энэргію і шматгадовую практыку, гатовіў сваіх будучых стаханазак. Гэта быў толькі першы этап і пачатак барацьбы за гонар брыгады.

На адной са зменна-сустрэчных лятучак брыгада абмяркоўвала соцыялістычны дагавор з брыгадай майстра Левіна. Першым тарарыў Раманаў. Ён быў кароткі: «З гэтай-жа колькасцю людзей мы штодзенна павінны дабіцца выпуску 95 адзінак» (план быў 65). Усе работніцы горача падтрымалі свайго майстра. Маленькая, шустрая Таня атрымала даручэнне: заўтра-ж дагавор змясціць у брыгаднай штодзенцы.

Што ні дзень у брыгадзе адбываліся новыя падзеі. Уцюжчыца Люба Родава перайшла працаваць на дзве аперацыі, за змену яна прапускала 100 жакетаў. Гэта была першая двухсотніца брыгады. Стася Віцько, Талстая Таня ўзялі яшчэ па поўаперацыі. За імі паследвалі і інш. работніцы. Было ў брыгадзе 34 чалавекі, а зараз ўсяго іх 24. 10 чалавек выпала, іх аперацыі выконваюць стаханаўкі.

Спаборнічаюць у брыгадзе калектыўна і паасобку. Вельмі часта пасля работы можна бачыць за сур'ёзнай гутаркай матарыстку Талстую і ручніцу Хает. Яны дзеляцца вопытам работы. Таня Талстая выконвае сваю норму на 170 проц. І калі ні сустрэнеш яе, яна заўсёды спяшаецца, усё няма часу.

Стася Віцько з'яўляецца прафоргам брыгады. Яна адчувае адказнасць за работу членаў сваёй групы. Яна адна з першых узяла да сваёй асноўнай аперацыі яшчэ палову. Дае не менш 180 проц. нормы. Яе падругі, з якімі яна спаборнічае—Каган і Харык—крыху адстаюць. Стася паспявае сваю работу рабіць і дапамагаць побач седзячай шнураўшчыцы Куперштох. А часамі паспяе ў дадатак і каўнеры страчыць з другой брыгады.

Асаблівай павагай карыстаецца ў брыгадзе ўцюжчыца Люба Родава. Больш за яе ніхто не выконвае норму. Апошні яе паказальнік — 270 проц. Хутка Люба стане трохсотніцай. Зарабляе яна па 380—400 руб. у месяц.

Родава працуе роўнамерна, без рывокоў. А ўсе 9 дэталяў, якія яна прапускае,—вядучыя, трэба выцюжыць іх так, каб ні адной зазорынкі не было. Люба стараецца рэгуляваць падачу дэталяў сваім таварышам, каб не было затрымкі ў канвееры.

Люба Родава лепшая стаханаўка ў брыгадзе, яна комсамольскі групавы арганізатар, камандзір узвода каманды ППХА. Кожную пяцідзёнку яна праводзіць заняткі са сваімі 30 байцамі.

Ёсць у брыгадзе і навічкі, праўда, іх не так ужо многа. Раманаў іх трымае на асобным рахунку. Два месяцы таму назад у цэх прышла Ткачова. Яна іголкі не магла трымаць у руках. Майстар усё вучыў яе, паказваў, і зараз Ткачова ўзяла дадаткова яшчэ палову аперацыі.

У канторы другога цэха вісяць зводкі выканання плана кожнай брыгадай. Пасля работы ў гэты цесны пакой збіраюцца майстры, брыгадзіры, стаханаўцы. Кожны хоча заглянуць у зводку.

— Раманаў ідзе наперадзе. 111 проц..., 116..., 119 проц...,—чытае хтосьці ўголас.

Але Раманаў хоча падцягнуць і спаборнічаючую брыгаду Левіна. Амаль штодзень ён бярэ ў Левіна 25—30 адзінак: падрыхтаваць падкладку і іншыя дэталі.

Аказваць соцыялістычную дапамогу адстаючым — гэтым прасякнут увесь калектыў брыгады Раманава, які заслужана носіць імя Серго Орджанікідзе.

І. ТУРЭЦКІ.

СПАБОРНІЦТВА СПЛАЎШЧЫКАЎ

МАЗЫР. **(Кар. «Звязды»).** Гадавіну соцспаборніцтва і пролетарскае свята 1-е мая стаханаўцы сплаву сустракаюць вытворчымі рэкордамі. Стаханаўскія брыгады тт. Дваракоўскага, Скробата, Лісіцкага і Ліпскага (Лельчыцкі падучастак) сістэматычна перавыконваюць свае нормы. Выпрацоўка на сплаўных работах дасягае 300 проц. Сваёй стаханаўскай работай брыгады забяспечылі датэрміновае завяршэнне ўчасткам канальнага сплаву.

У Глускім падучастку лепшыя ўзоры работы на сплаве паказвае брыгада Якава Варавога. Замест нормы ў 35 кубаметраў на чалавека, брыгада бярэ ў сплаў 100 кубаметраў на кожнага члена брыгады. Тав. Варава выклікаў на соцыялістычнае спаборніцтва брыгадзіра-сплаўшчыка Пігулеўскага. На гэтым-жа ўчастку працуе вядомая сваімі рэкордамі па загатоўцы гужбы жаночая стаханаўская брыгада Лапіцкай Сашы. Замест нормы 125 шт. гужбы на чалавека брыгада загатаўляе 350 шт., выконваючы дзеннае заданне на 280 проц.

Разам з гэтым трэба адзначыць, што вопыт работы стаханаўскіх брыгад у Прыпяцкім сплаўным басейне не пашыраецца на астатнія брыгады. Прычына гэтаму — адсутнасць канкрэтнага кіраўніцтва стаханаўскім рухам з боку сплаўканторы і райкомаў саюза лесу і сплаву. У Тураве, напрыклад, райком саюза зусім не ведае стаханаўцаў сплаву. Старшыню райкома Бабарыкіна ніхто са сплаўшчыкаў ні разу не бачыў. Начальнік Мазырскай сплаўканторы т. Гейхтэр ведае стаханаўцаў толькі па леташніх рэкордах.

Нельга не адзначыць і бюракратычнага кіраўніцтва стаханаўскім рухам з боку Беларускага рэспубліканскага камітэта саюза і трэста «Лесбел». Яны абмежаваліся тым, што ў пачатку навігацыі разаслалі ўсім сплаўканторам стандартныя пісьмы стаханаўцам з анкетамі для запаўнення і адсылкі ў Менск. Характэрна, што гэтыя пісьмы адносіліся выключна да вадзіцеляў аўтамашын, што працуюць на лесазагатоўках, але бюракраты з рэспубліканскага камітэта і трэста разаслалі іх сплаўшчыкам.

Р. ФРАЛОЎ, БАГДАНІК.

ЗМЕНШЫЎСЯ ЛІК СТАХАНАЎЦАЎ

ГОМЕЛЬ. **(Кар. «Звязды»).** У мінулым годзе завод імя Ланцуцкага налічваў звыш тысячы стаханаўцаў. Больш сотні выконвалі свае нормы на 200 і нават 300 проц.

Іншы малюнак зараз. Колькасць стаханаўцаў зменшылася.

У вагонным цэху к пачатку 1937 года было 599 стаханаўцаў, а ў сакавіку стала 411 — змяншэнне на 188 чалавек. У зборным цэху было ў студзені 255 чалавек стаханаўцаў, асталося к канцу сакавіка 201 чалавек — змяншэнне на 54.

Пры ўваходзе на завод у цэхах выстаўлены дошкі гонару, у якія раней заносілі прозвішчы лепшых стаханаўцаў. Зараз дошкі пустуюць, нібы няма каго запісваць на іх. З надыходам пролетарскага свята 1 мая заўком і дырэкцыя ў яўным замяшанні. Патрэбны прозвішчы лепшых стаханаўцаў для таго, каб іх запісаць на сваіх транспарантах дэманстрацыі, але гэтых прозвішч яны не ведаюць.

Галоўная прычына змяншэння колькасці стаханаўцаў на заводзе ў тым, што партыйная і профсаюзная арганізацыі завода, захапіўшыся неіснуючымі поспехамі, спынілі арганізоўваць стаханаўскі рух. Дырэкцыя завода, начальнікі цэхаў не ствараюць умовы для стаханаўскай работы.

Возьмем брыгаду т. Ліхва. Яна ўвесь час была стаханаўскай, а зараз не выконвае плана. Справа ў тым, што ў брыгадзе не хапае інструментаў, нясвоечасова падаюцца дэталі, ад чаго бываюць прастоі.

Аналагічнае становішча і ў іншых брыгадах. Вынікам такой нікудышняй пастаноўкі работы з'яўляецца зрыў выканання плана заводам.

П. ЧЫКУН.

МЯНЕ ЗАБЫЛІ

На фабрыцы імя Кагановіча (Віцебск) я ўвесь час лічылася адной з лепшых ударніц, а пасля — стаханаўкай. Абслугоўвала 3 старонкі. Як лепшая стаханаўка, была выбрана на Ўсебеларускі з'езд саветаў.

Кім я зараз лічуся — сама не ведаю. Ні ў спісах ударнікаў, ні ў спісах стаханаўцаў я свайго прозвішча не знаходжу.

У сучасны момант вымушана зноў працаваць на двух старонках, бо не хапала роўніц, валікаў і падсобнай сілы. Але і зараз, працуючы на двух старонках, сваю норму выконваю толькі на 90—94 проц. Мая 17-ая машына часта капрызнічае, патрабуе рамонту, а яго не робяць. Прычым, машыны працуюць на ціхім ходзе.

Тое, што я зноў перайшла з абслугоўвання трох старонак на дзве, нікольні не бянтэжыць адміністрацыю. Калі ў свой час фабрычныя і цэхавыя арганізацыі цікавіліся разгортваннем стаханаўскага руху, то зараз у гэтых адносінах ніхто нічога не робіць. Соцыялістычнага спаборніцтва таксама няма. Абмен вопытам, дапамога адстаючым і іншыя добрыя пачынанні зараз не практыкуюцца.

М. Я. МІХАЙЛАВА.
Работніца ватэрнага цэха віцебскай фабрыкі імя Кагановіча.

ШТО ПЕРАШКАДЖАЕ НАШАЙ РАБОЦЕ

Я — малады рабочы. Соцыялістычнае прадпрыемства дало мне кваліфікацыю токара. З вялікай старраннасцю я авалодваў складаным такарным станком маскоўскага завода «Красный пролетарий». Вось ужо другі год, як я на ім выконваю стаханаўскую норму. Хачу дасягнуць сапраўды соцыялістычнай прадукцыйнасці працы, але, на жаль, мне ў гэтым мала дапамагае адміністрацыя.

Раней у мяне выпрацоўка расла з дня на дзень, але вось ужо даволі доўгі час як я затрымаўся на адным узроўні выпрацоўкі — 140—150 проц. нормы. Чаму? Працаваць я магу, жаданне таксама ёсць, станок новы — радуешся, працуючы на ім. Зусім лёгка-б я мог на ім даць звыш 200 проц. нормы.

Справа ў тым, што намі перасталі цікавіцца, не клапоцяцца аб нармальнай рабоце кожнага рабочага паасобку. Возьмем наш планавы аддзел завода (начальнік Кацовіч). Ён плануе работу для кожнага станка. Але вельмі часта пры размеркаванні яе ён не ўлічвае асаблівасць кожнага станка. Вось, напрыклад, выпадак, які быў 16 красавіка. Далі мне растачываць 100 утулак да гайканарэзных станкоў. Гэта работа падыходзіць якраз к хуткарэжучаму станку. Мой-жа патрабуе апрацоўкі больш буйных дэталяў, дзе пры меншай хуткасці патрабуецца большая магутнасць. Але гэта не было ўлічана. У выніку я растачваў за дзень 50 утулак у той час, як на хуткарэжучым станку для гэтага патрабавалася-б паўтары гадзіны. Характэрна, што ў гэты самы час на хуткарэжучы станок далі якраз такую работу, якая-б больш падыходзіла да майго—апрацоўку дэталей (грумбуксаў) да нажовачных станкоў. Такая неразбярыха ў планаванні моцна б'е па прадукцыйнасці працы.

Паніжае прадукцыйнасць таксама частая змена работы. У сакавіку, напрыклад, апрацоўку поршняў да нажовачных станкоў мне давалі два разы—з пачатку месяца і ў канцы. А можна-ж было даць адначасова, і гэта-б спрыяла большай прадукцыйнасці. Альбо другі выпадак. З тыдзень таму назад я апрацоўваў утулкі да гайканарэзных станкоў. Прыбег майстар і гаворыць: «Трэба тэрмінова зрабіць тры шасцяронкі да працяжнага станка». Раз майстар загадвае — значыць патрэбна. Я кінуў сваю першую работу і зрабіў нарэзку тром шасцяронкам. Але яны прастаялі гатовымі 4 дні, і ніхто іх не забіраў. Відаць, патрэбы ў іх не было, а ў мяне дарэмна аднялі час на пераключэнне з адной работы на другую.

Тармозіць і дрэнная забяспечанасць інструментамі і матэрыяламі. Праўда, у апошнія дні, пасля рэйда «лёгкай кавалерыі» справа з інструментамі некалькі палепшылася, але ўсё-ж далёка яшчэ недастаткова. Напрыклад, простая металёвая лінейка з метрычнымі дзяленнямі бывае патрэбна кожнаму токару. Але на ўвесь цэх ёсць толькі адна такая лінейка. Часта губляеш гадзіны, пакуль знойдзеш яе і пакуль атрымаеш. Тое-ж самае і з матэрыяламі. 25 красавіка я прастаяў 45 мінут, чакаючы работы. Прышлося самому 4 разы хадзіць на склад, пакуль атрымаў матэрыял.

Гэта толькі частка тых вытворчых непаладкаў, якія паніжаюць нашу прадукцыйнасць. На жаль, барацьба супроць іх вядзецца недастаткова. Калі ўлічыць, што непаладкі адбіваюцца на рабоце большасці рабочых, дык стане зразумелым, якія велізарныя вытворчыя рэзервы яны з'ядаюць, як яны многім ударнікам не даюць магчымасці стаць стаханаўцамі, а стаханаўцам далей павышаць прадукцыйнасць працы.

ЦЕРАХАЎ В. А.
Токар менскага завода імя Кірава.

РАБОТА ПРАМЫСЛОВАСЦІ Ў ПЕРШЫМ КВАРТАЛЕ 1937 г.

Прамысловасць СССР датэрмінова выканала пяцігадовы план. Паведамленне Цэнтральнага кіраўніцтва народнагаспадарчага ўчоту Саюза ад 26 красавіка аб перавыкананні плана валавой прадукцыі прамысловасці Саюза за другую пяцігодку сведчыць аб каласальных дасягненнях у галіне соцыялістычнага будаўніцтва і аб рэзервах нашай прамысловасці, яшчэ не поўнасцю ўскрытых стаханаўскім рухам.

Прамысловасць БССР яшчэ не можа рапартаваць аб выкананні пяцігадовага плана па прадукцыі, гэта тым больш абавязвае яе да найлепшага выканання заданага плана па прадукцыі на 1937 г.

Аднак, вынікі работы прамысловасці БССР за першы квартал далёка нездавальняючыя і сведчаць аб тым, што кіраўнікі прамысловых наркаматаў, трэстаў і прадпрыемстваў пусцілі работу на самацёк і паслабілі сваю ўвагу да справы далейшага разгортвання стаханаўскага руху, не вялі дастатковай барацьбы за мабілізацыю ўсіх сіл і сродкаў, на выкананне і перавыкананне планавых заданняў і на ліквідацыю вынікаў шкодніцтва, меўшага месца ў прамысловасці БССР.

Дастаткова адзначыць, што план валавой прадукцыі прамысловасці Наркаммясцпрома за першы квартал выканан толькі ў размеры 94,1 проц., па Наркамлегпраму — 98,2 проц., па Наркамхарчпраму—97,3 проц. Рад галін паказалі паўнейшае адставанне ў выкананні плана, як тарфяная (79,9 проц.), будматэрыялы (72,6 проц.), масладзельная (52,8 проц.), птушкавая (34,2. проц.) і інш.

Пры агульным недавыкананні плана ў цэнасным выразе рад прадпрыемстваў грубейшым чынам парушылі выпуск запланаванага асартымента прадукцыі ў натуры.

Так, па Шклокіраўніцтву (дырэктар т. Кандрашук) пры выкананні плана ў цэнасным выразе на 109,6 проц. працаёмкая прадукцыя далёка не выканана (лямпавае шкло — 75 проц., манапольныя бутэлькі — 82 проц .), затое значна перавыканан выпуск менш працаёмкіх вырабаў (парфумерыя і т. д.).

Дрэнна абстаіць справа з якасцю выпускаемай прадукцыі на многіх прадпрыемствах БССР. На макароннай фабрыцы было выпушчана 58,2 проц. прадукцыі другога сорту, у сакавіку было забракавана 10 тон макарон. На кандытарскай фабрыцы «Комунарка» ўвесь час парушаецца ўстаноўленая рэцэптура і тэхналагічны рэжым работы, у рэзультаце гэтага каля 30 тон кандытарскіх вырабаў было забракавана і каля 40 тон прадана па паніжанай цане.

Яшчэ горш абстаіць справа з выкананнем плана першага квартала па выпуску вырабаў шырспажыву.

Так, за два месяцы першага квартала Наркаммясцпром план выпуску шырспажыву выканаў усяго толькі на 58,2 проц., у прыватнасці па пасудзе ацынкаванай толькі на 11,6 проц., па замках — на 28,2 проц.

Побач з невыкананнем плана ў цэнасным і натуральным выразу паказальнікі па працы яшчэ больш неспрыяючыя.

Па прамысловасці Наркаммясцпрома за студзень і люты месяцы колькасць рабочых перавышана на 10,9 проц. супроць планавага задання.

Значныя злішкі рабочай сілы былі таксама і ў прамысловасці Наркамлегпрома (студзень — 900 чалавек, люты — 640 чал.).

Па шкляной прамысловасці пры перавыкананні плана ў цэнасным выразе на 9,6 проц. за лік парушэння працаёмкага асартыменту злішкі рабочай сілы склалі 11 проц. У рэзультаце такога становішча з рабочай сілай, прадукцыйнасць працы па Наркаммясцпраму ў лютым выканана ўсяго толькі на 88 проц. Асобныя галіны мелі рэзультаты па прадукцыйнасці працы нават ніжэй паказальнікаў адпаведнага перыяду мінулага года (будматэрыялы — 84 проц., фасфарытны завод — 83,2 проц.).

Такое ганебнае становішча з паказальнікамі па працы з'яўляецца вынікам таго, што Наркаммясцпром не прыняў ніякіх мер да аслаблення ад злішкаў рабочай сілы, створаных яшчэ у мінулым годзе, што прывяло да значных перавыдаткаў фондаў зарплаты і адбілася на арганізацыі вытворчасці.

Паказальнікі па працы за першы квартал сведчаць таксама і аб тым, што стаханаўскі рух на радзе ўчасткаў прамысловасці была ў загоне. Дастаткова адзначыць, што па Шклокіраўніцтву налічваецца палова рабочых, не асвоіўшых норм выпрацоўкі.

Сезонныя галіны прамысловасці прышлі далёка непадрыхтаванымі да пачатку сезона.

Па Белторфу не завербавана дастатковая колькасць рабочай сілы. Палі здабычы не падрыхтаваны. Рад абсталяванняў і запасных частак не завезены. Не вывезены торф 1936 г. будзе перашкаджаць нармальнаму ходу торфаздабычы.

Значыць, перад прамысловасцю БССР стаіць неадкладная задача ліквідаваць недахопы работы першага квартала і пакрыць запазычанасць дзяржаве па невыкананай праграме першага квартала

Гэта не можа быць ажыццёўлена самацёкам. Патрэбны самыя энергічныя і тэрміновыя меры па максімальнаму разгортванню стаханаўскага руху, без чаго немагчыма зжыць намеціўшыяся ў першым квартале недахопы.

У 2-м квартале прадпрыемствам неабходна аслабаніцца ад злішкаў рабочай сілы, неабходнай для іншых галін народнай гаспадаркі і прывесці іх у поўную адпаведнасць з планавым заданнем.

Вынікі 1-га квартала ў галіне капіталаўкладанняў усяляюць яшчэ большыя апаскі ў выкананні планавых заданняў па сканчэнню раду аб'ектаў і ўводу іх у эксплаатацыю, бо асваенне капіталаўкладанняў за 1-ы квартал завершана нікчэмна.

Дастаткова адзначыць, што нават па галінах сезоннага характару, як торф, асвоена ўсяго толькі з асноўнага ліміта ў 1,6 мільёнаў руб. 62 проц. капіталаўкладанняў (не гледзячы на тое, што звыш асноўнага ліміту было адпушчана дадаткова Советам Народных Камісараў БССР 800 тысяч руб.).

Для паспяховага ходу работ па капітальнаму будаўніцтву неабходна, каб наркомы зацвердзілі для кожнай пабудовы графік вядзення і выканання будаўнічых работ, узгоднены з падрадчыкам, а таксама выпрацавалі календарны план выканання будаўнічых работ па тых аб'ектах, якія вядуцца гаспадарчым спосабам.

Трэба зжыць практыку мінулага, калі наркомы не кіравалі сістэматычна справай капітальнага будаўніцтва. У выніку на сёння рад аб'ектаў не забяспечаны праектамі і каштарысамі, па многіх будоўлях дагаворы з бударганізацыямі не заключаны.

Толькі канкрэтнае і непасрэднае кіраўніцтва наркаматаў, кіраўнікоў трэстаў і прадпрыемстваў справай выканання планавых заданняў, стаханаўскім рухам, ажыццяўленнем плана і ліквідацыі вынікаў шкодніцтва можа забяспечыць выкананне і перавыкананне прынятых заданняў на 1937 г. і тым самым і па БССР забяспечыць выкананне і перавыкананне заданняў пяцігадовага плана.

СОСІН

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

БІЛЬБАО (галоўны горад Баскскай аўтаномнай вобласці), 27 красавіка. (БЕЛТА). Учора на астурыйскім фронце ў раёне паміж Веруга і Ла Трэча (на захад ад Овіедо) астурыйскія гарнякі нечакана для мяцежнікаў прыблізіліся да іх акопаў і закідалі іх ручнымі гранатамі. Праціўнік быў прымушан уцякаць. Рэспубліканцы занялі акопы мяцежнікаў, захваціўшы кінутую імі зброю.

На біскайскім фронце мятежнікі прадаўжаюць атакі на рэспубліканскія пазіцыі. Ярасныя баі адбываюцца ў раёнах Берыс (на ўсход ад Дуранго) і ў раёне на паўднёвы ўсход ад Більбао.

Фашысцкая авіяцыя прадаўжае сваю злачынную дзейнасць па разбурэнню мірных гарадоў і паселішч. Мяцежная авіяцыя 26 красавіка бамбардыравала старажытны баскскі гарадок Герніка (на паўночны ўсход ад Більбао) і іншыя паселішчы каля горада Эйбара, прычыніўшы значныя разбурэнні. Сярод грамадзянскага насельніцтва шмат ахвяр.

У Більбао і яго ваколіцах адбываюцца шматлюдныя сходы, арганізаваныя народным фронтам. Працоўныя патрабуюць ад баскскага ўрада арганізацыі рэгулярнай арміі, устанаўлення адзінага камандавання, назначэння ў арміі ваенных камісараў, устанаўлення жалезнай дысцыпліны, нацыяналізацыі прамысловасці, якая мае абароннае значэнне, ачысткі тыла ад фашысцкіх элементаў і канфіскацыі іх маёмасці.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 27 красавіка. (БЕЛТА). Згодна паведамлення штаба рэспубліканскай арміі, артылерыйская бамбардыроўка Мадрыда прадаўжаецца. Шмат ахвяр.

У сектары Харама (на паўднёвы ўсход ад Мадрыда) рэспубліканцы паспяхова атакавалі мяцежнікаў каля Ла Мараньёса і палепшылі свае пазіцыі.

Атакі мяцежнікаў ля Французскага моста адбіты. Артылерыя рэспубліканцаў паспяхова бамбардыравала ваенныя аб'екты ў Таледо.

АРАГОНСКІ ФРОНТ

Згодна афіцыяльнага паведамлення, апублікаванага ў Барселоне, рэспубліканскія войскі пасля ўзяцця Селадас занялі пазіцыі, якія пануюць над дарогай Тэруэль—Сарагоса. Чыгунка паміж гэтымі двума гарадамі бяздзейнічае. Шмат перабежчыкаў з'яўляецца ў размяшчэнне ўрадавых войск.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 27 красавіка. (БЕЛТА). Іспанскія ўрадавыя караблі — лінкор «Хаіме І», крэйсеры «Лібертад» і «Мэндэс Пуньес», а таксама 7 эсмінцаў днямі бамбардыравалі паўднёвае ўзбярэжжа Іспаніі паміж Мотрылем і Тораксам. Два эсмінцы абстралялі ў Малазе порт і нафтахавальнік. Самалёты мяцежнікаў атакавалі эсмінцаў, якія, перш чым удаліцца, збілі адзін самалёт. У Мотрылі 8 рэспубліканскіх суднаў паспяхова абстрэльвалі цукровы завод і іншыя прамысловыя прадпрыемствы.

* * *

НЬЮ-ЁРК (буйнейшы цэнтр ЗША), 27 красавіка. (БЕЛТА). Друк публікуе заяву германскага наглядальніка, які суправаджаў італьянскія атрады на гвадалахарскім фронце. Наглядальнік заявіў, што італьянскія страты ў рэзультаце бою пад Брыуэгай на гвадалахарскім фронце, перавышаюць страты, якія італьянскія войскі панеслі ў часе абісінскай вайны.

АБВЯРЖЭННЕ ТАСС

ТАСС упаўнаважан абвергнуць, як злосны правакацыйны вымысел, пазбаўлены якой-бы там ні было падставы, пашыраемае агенцтвам Домей Цусін афіцыяльнае паведамленне камандавання японскай квантунскай арміі аб нібыта меўшым месца 25 красавіка ўтаржэнні атрада з 20 савецкіх кавалерыстаў на манчжурскую тэрыторыю каля Нюцзіньшаня і аб нібыта адбыўшымся ў рэзультаце гэтага «поўгадзінным жорсткім баі».

Як удалося ўстанавіць у кампетэнтных колах, ніякіх сутычак і інцыдэнтаў у гэты дзень ні ў памянёным вышэй пункце, ні на якім-небудзь іншым участку савецка-манчжурскай граніцы не адбывалася.

У паінфармаваных колах выказваюць дапушчэнне, што гэты чарговы вымысел японскай ваеншчыны ў Манчжурыі спатрэбіўся ёй для ўвядзення ў заблуджэнне японскай грамадскай думкі ў сувязі з маючымі быць днямі выбарамі ў японскі парламент.

Манчжурскі „рай"

БЭЙПІН (б. сталіца Кітая), 26 красавіка. (БЕЛТА). Газета «Цзідбао», каменціруючы масавыя арышты ў Манчжоу-Го членаў антыяпонскага таварыства «Баогогуй», указвае, што ўсяго арыштавана было каля 10 тыс. чалавек. Многія з арыштаваных былі расстраляны. Хвалёны манчжурскі «рай» з'яўляецца бойняй.

«У такую бойню — піша газета, — японцы імкнуцца ператварыць увесь Кітай. Мы не павінны дапусціць гэтага і павінны дапамагчы братам у Манчжурыі вызваліцца».

НАСУСТРАЧ ПЕРШАМУ МАЯ

У Менскім палацы піянераў і акцябрат разгортваецца падрыхтоўка да першамайскіх свят. Штодзенна арганізуюцца рэпетыцыі. НА ЗДЫМКУ: дзеці за выкананнем матроскага танца.
Фото Б. Вернера (БСФ).

У ЧАСЦЯХ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Часці менскага гарнізона сустракаюць пралетарскае свята Першае мая вялікімі поспехамі ў баявой і палітычнай вучобе.

Зараз у часцях праводзяцца палітзаняткі, гутаркі і чыткі матэрыялаў аб Першым маі, папулярызуюцца дасягненні сацыялістычнага будаўніцтва і поспехі веснавой сяўбы ў СССР.

Маладыя байцы з нецярпеннем чакаюць Першага мая. У гэты дзень яны прысягаюць перад працоўнымі Краіны саветаў на вернасць нашай сацыялістычнай радзіме.

Маладыя патрыёты нашай радзімы, закліканыя абараняць недатыкальнасць савецкай зямлі, прыходзяць да Першага мая з выдатнымі паказальнікамі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

Малады чырвонаармеец №-скага каўпалка тав. Пятроў гаворыць: «Па баявой падрыхтоўцы і палітычных занятках я атрымаў добрую адзнаку, страляю толькі добра і выдатна. У дзень Першага мая, прысягаючы на вернасць нашай сацыялістычнай дзяржаве, я буду яшчэ лепш вучыцца і авалодваць вышынямі ваеннай справы».

У часе першамайскага свята ў часцях будуць праведзены ўрачыстыя сходы і вечары, сумесна з шэфамі—рабочымі і служачымі прадпрыемстваў і ўстаноў горада.

№-ская кавалерыйская часць арганізоўвае традыцыйныя вялікія першамайскія конна-спартыўныя спаборніцтвы.

АЛ. ШПІТАЛЬНЫ.

КАНЦЭРТ НА ТРУБАЛІЦЕЙНЫМ ЗАВОДЗЕ

МАГІЛЕЎ. У дні Першага мая музычная школа імя Рымскага-Корсакава арганізуе святочны канцэрт на трубаліцейным заводзе імя Мяснікова. На вечары будзе выканана каля 30 музычных рэчаў. 10-гадовы скрыпач-віртуоз, сын рабочага завода імя Сталіна Прышчэпаў выканае асобныя рэчы Баха. Творы Бетховена, Моцарта, Вівальдзі падрыхтавала 11-гадовая піяністка Новікава. Жаночы вакальны ансамбль выканае іспанскі гімн «Рыего» і песні з оперы «Ціхі Дон» (БЕЛТА).

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ САМАДЗЕЙНАСЦЬ

У Менскім Доме Чырвонай Арміі імя К. Е. Варашылава сёння вечарам для начсклада гарнізона будзе арганізаван вечар, на якім выступяць байцы, камандзіры і іх жонкі з багатай і разнастайнай мастацкай самадзейнасцю. Раніцою 30 красавіка таксама будзе адбывацца прагляд чырвонаармейскай самадзейнасці, а вечарам для камандзіраў і байцоў Н-скай часці будзе дан канцэрт пры ўдзеле ленінградскіх акцёраў Роб—Гуд.

ПЕРАДМАЙСКІЯ РАДЫЁПЕРАДАЧЫ

Радыёкамітэт пры СНК БССР праводзіць рад цікавых перадмайскіх перадач. Гэтымі днямі ля мікрафона выступілі знатныя людзі Магілеўшчыны: ордэнаносец машыніст т. Грушэцкі, стаханаўка шоўкавай фабрыкі імя Куйбышэва т. Касінец, лётчык аэраклуба т. Рабава, знатная звеннявая калгаса «Комінтэрн» т. Цыганкова, вядомы майстар-сталяр т. Арлоў, якія расказалі аб сваім шчаслівым і радасным жыцці. Каля 300 удзельнікаў гурткоў самадзейнасці з фабрык, заводаў, калгасаў і вучэбных устаноў Магілеўскага раёна выканалі народныя песні і музычныя нумары.

30 красавіка ля мікрафона выступяць з чыткай сваіх новых вершаў народныя паэты БССР Янка Купала і Якуб Колас. У гэты-ж дзень адбудзецца калектыўнае выступленне зводных хораў Менска, Віцебска, Магілева, Гомеля, Шклова, Рэчыцы і Заслаўля. Зводныя хоры пад кіраўніцтвам кампазітара Любана выканаюць «Інтэрнацыянал», песню «Жыць стала лепш, жыць стала весялей», казахскую песню «Сталін», адрыўкі з «Пісьма беларускага народу вялікаму Сталіну» і інш. З Менска, Гомеля, Віцебска, Бабруйска і Дзержынска будуць перадавацца выступленні знатных людзей. Арганізуецца таксама канцэрт па заяўках ордэнаносцаў.

В. СУХОЦКІ.
С. КАБАКОЎ.

Аўтамабільныя гонкі Менск—Кіеў

Учора ў 5 гадз. раніцы ў Менску і Кіеве былі адначасова даны старты сустрэчным аўтапрабегам па маршрутах Менск—Кіеў і Кіеў—Менск. У Менску старт быў дан на першым кіламетры Магілеўскага шасе. Першай перасякала стартавую істужку машына менскай аўтарамонтнай станцыі, якую вялі гоншчыкі Шыркевіч і Блаў. Праз 10 мінут стартавала машына Беларускага камітэта па справах фізкультуры і спорта з вадзіцелямі Вальковічам і Цішкевічам. На трэцяй машыне — Станілевіч і Герман, на чацвертай — лепшыя гоншчыкі БССР Віктар Прыбыткоўскі (капітан каманды) і Васілій Саламонаў. Пятую машыну павялі чырвонаармейцы №-скай часці.

Адна за другой машыны знікаюць з гарызонту. У 8 гадзін 55 мінут, праз тры гадзіны 55 мінут пасля старта, машына № 1 праімчалася міма Гомеля. Роўна праз поўгадзіны прайшла і машына № 2. За ёй з пяцімінутным прасветам ішла машына № 4 — Прыбыткоўскага і Саламонава, якая абагнала на 15 мінут машыну № 3. Пятая машына прайшла праз Гомель у 9 гадзін 47 мінут.

Незвычайную хуткасць развілі кіеўскія аўтамабілісты. Першай у Менск фінішавала машына № 1 з вадзіцелямі Першыным і Чэрнышом, якая пакрыла дыстанцыю (564 кілометры) за 6 гадз. 56 мін. Машына № 5 з вадзіцелямі Калінюком і Гарахавацкім паказала яшчэ лепшы час — 6 гадзін 44 мін. Гэта на 6 мінут лепш мінулагодняга рэкорда кіеўскага гоншчыка Сцяпанава. У сярэднім яны рабілі па 83—84 кілометры ў гадзіну. Затым прыбылі да фініша яшчэ дзве пазаконкурсныя машыны. Тры машыны Кіева ў тэрмін да фініша не дайшлі.

Надрэнна фінішавалі менскія машыны ў Кіеве. Шыркевіч і Блаў прыбылі ў 12 гадз. 18 мін., за 7 гадз. 18 мін. Аднак лепшы час у Прыбыткоўскага і Саламонава, якія абагналі дзве машыны і прыбылі ў Кіеў за 7 гадз. 4 мін. 7 сек. Машыны № 2 і № 5 прыбылі ў Кіеў крыху пазней. Чацвертая машына застрала паміж Гомелем і Чэрнігавым.

У камандным заліку гонкі выйграла каманда менскіх аўтаспартсменаў. У мінулым годзе перамога дасталася кіеўлянам. Сёння абедзве каманды робяць зваротны шлях ваенізаванай калонай.

І. ЦЫВЕС.

ДАКЛАД НА АНТЫРЭЛІГІЙНУЮ ТЭМУ

Гэтымі днямі аддзел партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б арганізаваў па радыё даклад тав. Пуцінцова на антырэлігійную тэму. Даклад трансліраваўся па закрытых правадах. Яго слухалі ў 74 раёнах рэспублікі 1300 агітатараў і прапагандыстаў.

АДКРЫВАЕЦЦА КАЛГАСНЫ КЛУБ

БАБРУЙСК. Прыгожы выгляд набываюць вуліцы і дамы калгаса «Палітаддзелец», Мальеўскага сельсовета, Бабруйскага раёна. Вуліцы ўпрыгожваюцца плакатамі, лозунгамі, зелянінай. Калгаснікі да першамайскіх свят абклейваюць свае кватэры шпалерамі, на сценах вывешваюцца партрэты любімага Сталіна. У дні свята ў калгасе адкрыецца новы клуб на 320 месц.

Я. БУЛЬБА.

ДА ВЕДАМА ЧЫТАЧОЎ І ПАДПІСЧЫКАЎ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА»

У часе першамайскіх свят за ўсімі даведкамі зварачацца да адказнага дзяжурнага па рэдакцыі газеты «Звязда» (Савецкая, 63, другі паверх, пакой канторы «Звязды», тэл. 21-360).

АД ЛЕЛЬЧЫЦКАГА РК КП(б)Б

Украдзены партыйны білет узору 1936 года, выданы Старобінскім РК КП(б)Б на імя Скраб Елізаветы Нікітаўны, за № 0868503, лічыць несапраўдным.

Сакратар Лельчыцкага РК КП(б)Б. СКАРАБАГАЦЬКО.

АД СТАЛІНСКАГА РК КП(б)Б

Партыйны білет за № 0872587, выданы Сталінскім РК КП(б)Б на імя Жураўлёва Сяргея Сяргеевіча, лічыць несапраўдным.

Сакратар Сталінскага РК КП(б)Б. Н. ЛІТВІН.

АД КІРАЎСКАГА РК КП(б)Б

Украдзены партыйны білет узору 1936 года, выданы ЦК КП(б)Б на імя Габава Івана Максімавіча за № 0865646, лічыць несапраўдным.

Сакратар Кіраўскага РК КП(б)Б ВІЛЬЧЭК

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1)
30 красавіка Абан. № 96
ПЛАТОН КРЭЧЭТ

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра | БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
29 красавіка Абан. № 26
КАПЕЛІЯ
Рыхтуецца да пастаноўкі опера «ФЛОРЫЯ ТОСКА»

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
ПЕРШАЕ КАХАННЕ

Гукавы кінотэатр «Пралетарый»
НАЗАР СТАДОЛЯ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
ЗБОРНАЯ ПРАГРАМА

Гукавы кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»
ЗАЛАТОЕ ВОЗЕРА

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ІУДУШКА ГАЛАЎЛЕЎ

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 29 КРАСАВІКА:
17 — журнал «Дашкольнік». 18.30 — завочная партвучоба. 20 — гутарка аб рэлігіі. 20.45 — канцэрт. 21 — радыё-п'еса Леаніда Первамайскага «Ваграмава ноч». 22 — мантаж аперэты «Гейша». 23 — «Апошнія паведамленні». 23.15 — перадача на польскай мове.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 30 КРАСАВІКА:
8.30 — «Апошнія паведамленні». 10 — выступленні народных паэтаў рэспублікі Янкі Купалы і Якуба Коласа і паэта Андрэя Александровіча з чыткай вершаў. 10.30 — першамайскае калектыўнае выступленне хораў БССР. 14 — выступленні знатных людзей БССР. 15 — канцэрт па заяўках. 17.15 — літаратурная перадача на яўрэйскай мове. 18.15 — літаратурная перадача на польскай мове. 18.30 — першамайскія песні. 19 — літаратурная перадача. 20.30 — трансляцыя з Масквы.

ДЫРЭКЦЫЯ САДУ «ПРОФІНТЭРН»
даводзіць да ведама, што на падставе пастановы ЦВК БССР (пратакол № 46 ад 15/XI 1936 года, пункт 7 «аб увекавечанні памяці А. М. Горкага»)
САД «ПРОФІНТЭРН»
ПЕРАІМЯНОВАН
у гарадскі парк імя А. М. Горкага

ДА ПЕРШАМАЙСКІХ СВЯТ
У МАГАЗІНЫ „ГАСТРАНОМ" і „БАКАЛЕЯ"
паступілі вялікія партыі тавараў

КАЎБАСА ўсіх гатункаў, ВЕТЧЫНА.
РЫБАПРАДУКТЫ, КАНСЕРВЫ, СЕЛЯДЦЫ.
МАСЛА, СЫРЫ.
МУКА, КРУПЫ, ЦУКАР, ЧАЙ, КОФЕ.
КАНФЕТЫ, ПЯЧЭННЕ, ВАРЭННЕ, ШАКАЛАД, КАКАО.
ТАРТЫ, КЕКСЫ, БАБКІ, ПІРОЖНЫЯ (уласн. вырабу).
Лепшы выбар ВІН, ТАБАЧНЫХ вырабаў.

Дзіцячыя першамайскія падарункі

Усе магазіны прымаюць заказы з ДАСТАЎКАЙ НА ДОМ.
Карыстайцеся паслугамі СТАЛА ЗАКАЗАЎ.
НЕ ТРАЦЦЕ ЧАСУ каля прылаўкаў і кас.
Прымаюцца заказы для ВЕЧАРОЎ.
Усе магазіны з 15 красавіка павялічылі час гандлю на 2 гадзіны

ЗАПОМНІЦЕ АДРАСЫ НАШЫХ МАГАЗІНАЎ:
МАГАЗІН № 1 — Савецкая, 66 (супроць ГУМ'а), тэл. 21-251.
МАГАЗІН № 2 — Савецкая, 24 (супроць Дома ўрада), тэл. 24-907.
МАГАЗІН № 3 — Ленінская.
МАГАЗІН № 4 — Ленінская, 36, тэл. 24-652.
МАГАЗІН № 14 — Гарбарная.
МАГАЗІН № 15 — Ленінская, 10, тэл. 20-994.
МАГАЗІН № 16 — Маскоўская, тэл. 21-621.
Магазіны «ГАСТРАНОМ» і «БАКАЛЕЯ» існуюць таксама ў гарадах Віцебску, Гомелі, Магілеве і Бабруйску.
ДЫРЭКЦЫЯ БЕЛ. АДДЗ. «СОЮЗПРОДМАГА».

ДА ВЕДАМА
ПАДПІСЧЫКАЎ НА ПАЗЫКУ „ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ" (ВЫПУСК 4 ГОДА)
КІРАЎНІКОЎ і ГАЛОЎНЫХ БУХГАЛТАРОЎ
ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, УСТАНОЎ і СТАРШЫНЬ СЕЛЬСОВЕТАЎ

У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ красавіка месяца 1937 года, павінны быць праведзены разлікі па калектыўнай падпісцы рабочых і служачых на пазыку «Другой пяцігодкі» (выпуска чацвертага года).

ПАДПІСЧЫКАМ павінны быць выданы разліковымі аддзеламі прадпрыемстваў і ўстаноў аблігацыі на ўсю суму ўплочаных узносаў.

БУХГАЛТЭРЫІ прадпрыемстваў і ўстаноў і старшыні сельсоветаў **павінны выверыць разлікі па калектыўнай падпісцы на пазыку з кожным асобным падпісчыкам і забяспечыць выверку і поўнае завяршэнне разлікаў з адпаведнай ашчадкасай.**

ЗА ЗРЫЎ РАЗДАЧЫ аблігацый да першага тыража выйгрышаў па пазыцы «Другой пяцігодкі» (выпуск чацвертага года) **і за пазбаўленне падпісчыкаў магчымасці прымаць удзел у тыражы** ў сувязі з затрымкай ліквідацыі запазычанасці, кіраўнікі і галоўныя бухгалтары прадпрыемстваў і ўстаноў і старшыні сельсоветаў нясуць персанальную адказнасць.

АБЛІГАЦЫІ, якія па якіх-небудзь прычынах не будуць атрыманы падпісчыкамі, павінны быць зданы ў цэнтральныя і раённыя ашчадкасы на захаванне ў абязлічаным відзе.

ПАДПІСЧЫКІ, якія не атрымаюць аблігацыі, змогуць атрымаць аблігацыі на суму падпіскі з цэнтральных і раённых ашчадкас **толькі да 1 чэрвеня 1938 г.** З гэтага тэрміну падпісчыкі трацяць права на атрыманне аблігацый.

КАМСОДЫ абавязаны праверыць раздачу аплочаных аблігацый на рукі падпісчыкам, а таксама прычыну неўручэння аблігацый падпісчыкам.

ПАДПІСЧЫКІ НА ПАЗЫКУ «ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ» (ВЫПУСК ЧАЦВЕРТАГА ГОДА), **ПАТРАБУЙЦЕ** АД РАЗЛІКОВЫХ АДДЗЕЛАЎ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, УСТАНОЎ І СЕЛЬСОВЕТАЎ АПЛОЧАНЫЯ АБЛІГАЦЫІ ПА ПАДПІСЦЫ 1936 г.

АБМЕНЬВАЙЦЕ ў сувязі з канверсіяй свае аблігацыі раней выпушчаных дзяржаўных унутраных пазык на аблігацыі пазыкі «Другой пяцігодкі» (выпуск чацвертага года).

ТРЫМАЛЬНІКІ ДЗЯРЖПАЗЫК, ЯКІЯ ЗДАЛІ АБЛІГАЦЫІ ПАД ССУДЫ І НЕ ПАГАСЯЦЬ ССУДЫ ДА ПАЧАТКУ ТЫРАЖУ, ПАЗБАЎЛЯЮЦЦА МАГЧЫМАСЦІ УДЗЕЛЬНІЧАЦЬ У ТЫРАЖАХ ВЫЙГРЫШАЎ ПА ЗАКЛАДЗЕНЫХ ІМІ АБЛІГАЦЫЯХ ДЗЯРЖПАЗЫК.

ДА ПЕРШАГА ТЫРАЖА ПАЗЫКІ «ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ» (выпуск чацвертага года) **НІ АДНОЙ НЕРАЗДАНАЙ І НЕ АБМЕНЕНАЙ АБЛІГАЦЫІ!**

КІРАЎНІЦТВА АШЧАДКАС І ДЗЯРЖКРЭДЫТА БССР.

НАРКОМХАРЧПРОМ БССР
МЕНСКІ
МАЛОЧНЫ КАМБІНАТ
Маскоўская, 22.
ДА ПЕРШАМАЙСКІХ СВЯТ
значна павялічыў асартымент
МАРОЖАНАГА
У продажы ёсць:
ЭСКІМО ў шакаладзе,
АРКТЫКА, БРЫКЕТЫ,
ТАРТЫ з марожанага,
марожанае ў развач.
Прымаюцца папярэднія заказы.
За ўсімі даведкамі званіць па тэлефонах №№ 22-303, 20-908.
ДЫРЭКЦЫЯ.

НКЛП БССР БЕЛСКУРАБУТТРЭСТ
ПРАДУКЦЫЯ, ЯКАЯ ВЫПРАЦОЎВАЕЦЦА ПРАДПРЫЕМСТВАМІ БЕЛСКУРАБУТТРЭСТА

СКУРА:
ХРОМАВАЯ
ПАДЭШВЕНАЯ
СЦЕЛЕЧНАЯ
ЮФТАВАЯ
СЫРАМЯТНАЯ

АБУТАК:
МУЖЧЫНСКІ
ЖАНОЧЫ
ХЛАПЧУКОВЫ
НЕДАМЕРКАВЫ
ДЗІЦЯЧЫ
МАЛАДЗІЦЯЧЫ

ШОРНЫЯ ВЫРАБЫ
СКУРГАЛАНТАРЭЯ
СУМКІ ЖАНОЧЫЯ
ЧАМАДАНЫ
ПАРТФЕЛІ і інш.

Ул. Галоўлітбела № К—2075. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Савецкая, 63. Б., К., С.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ